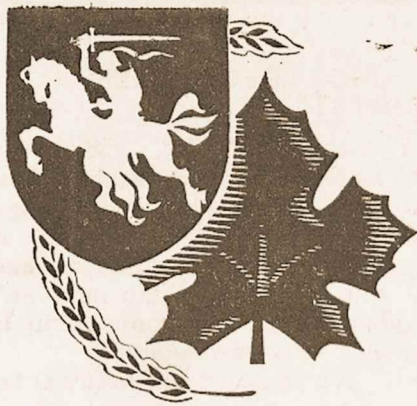

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESA:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 46 (344) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. LAPKRIČIO - NOVEMBER 25 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

Pasaulinė įvykių savaitė NEW YORKO NAUJIENOS

Ilgos tarpusavės grumtynės Europoje dėl Europos Gynimo si Bendruomenės praėjusią savaitę stipriai pakrypo gerojone pusėn.

GINČAI PRANCŪZIJOS SEIME, kurie iškelti užsienių reikalų ministerio Bidault, išryškino, kad šiuo klausimu Prancūzija gauna visus užtikrinimus, jog jos saugumui dėl Europos Gynimosi Bendruomenės jokių pa vojų nėra.

PRANCŪZIJAI SAUGUMĄ GARANTUOJA

ne tik Amerika, bet, kaip paskutinį momentą aiškėja, ir Didžioji Britanija, kuri keičia, savo tuo klausimu nusistatymą ir pati, Bidault pareiškimo žodžiais, prisidės prie Europos Gynimosi Bendruomenės. Iš šitos pusės reikalui tvarkantis taip, kaip prancūzų daugumas nori, yra vilčių, kad patys prancūzai susitars sudaryti tokią daugumą, kuri leis priimti Europos Gynimosi Bendruomenės sudarymo pritarimą. Tam, žinoma, nepritars kraštutiniai — komunistai ir golistai, — bet jų pritarimas ir nebus reikalingas, jeigu susidarys ir be jų reikalinga dauguma.

ANGLIJOS PASISUKIMAS Į KONTINENTĄ.

Ligšiol Anglija nenorėjo dėtis prie Europos Gynimosi Bendruomenės. Jeigu dabar ji pati dedasi prie tos bendruomenės, tai ir Prancūzija prisidės. Tokiu būdu, Europos saugumas kaskart darosi tikresnis. Ryšium su tuo ir rusų pavergtoms tautoms iškyla nauja problema — patiemis dalyvauti toje saugumo organizacijoje ir turėti savo jėgą, kuri sugebėtų ginti mūsų tautų teritorijas. Tam reikalui

IŠKYLA FIZINĖS JĖGOS ORGANIZAVIMO REIKALINGUMAS,

nes pačioms Pabaltijo tautoms teks ginti ir saugoti savo teritorijas. Šis numatymas mus įpareigoja greičiau susitarti dėl tautų federacijos ir bendromis jėgomis ginti šiu tautų teritorijas etnografinėse ribose.

Antras labai svarbus praėjusios savaitės politinis faktas, kuris labai derinasi su pirmuoju, yra

SVARBUS JAV UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIO J. F. DULLESO PASISAKYMAS.

Dulles praėjusią savaitę turėjo didelę politinę kalbą, kurioje jis, kaip sakoma, „statė taškus ant i“. Tai lietuvių pasauli ir Sovietijai, jos pavergtas tautas bei jų valstybes. Dulles labai taikliai apibūdino dabartinės Rusijos vidaus būseną. Jis sako, kad komunistai Rusijoje sukūrė tokią santvarką, kuri žmones pastatė į naminių gyvulių padėtį. Būrys bolševikų viešpatauja, o žmonės tikrai pildo jų liepimus. Tai yra šių laikų vergija.

Bet, sako Dulles, kad **AMERIKA NESILEIS Į TOKIAS DERYBAS, KURIOMIS BŪTŲ PRIPAZINTA SOVIETINĖ VALDŽIA PAVERTOSE JŲ TAUTOSE.**

Amerika stovi už laisvę visame pasaulyje. Ji nenori savo žmonėms geresnių gyvenimo sąlygų, negu jos būtų pritaikytos kitoms tautoms, nes Amerika visų tautų žmonėms nori gero gyvenimo.

Šis Dulles pareiškimas, pa

brėžiant, kad Amerika nepripažins pavergtųjų tautų okupacijos, mums yra labai svarbus. Tiesa, tai ne pirmas jau toks JAV vyriausybės pasisakymas, bet jis yra tuo svarbus, kad Amerika šio reikalo neužmiršta, kad šis reikalas naujais pareiškimais pakartotinai primenamas ir išryškina. Ypač tai yra svarbu, kad kai kur prieš tai buvo pasireiškęs traukimas atgal ir jau buvo pradėtos kalbos apie antrąjį Miuncheną. Be to, labai yra svarbu, kad šis pareiškimas iškeliamas tada, kai

EUROPOJE VYKSTA PASAKUTINIAI TARPUSAVIO MŪŠIAI — GINTIS AR PASIDUOTI?

Ir, su malonumu tenka pasakyti, kad paskutiniu momentu reikalas pradeda krypti į gynybą, kuris laisvoms tautoms suteiktų saugumą, o pavergtoms — išlaisvinimą.

Atrodo, kad kai debesis renkasi vis tirstesni, šis stipresnių vėjų dvelkėlijas pats už save kalba.

O AUDRA RENKASI.

Pranešama, kad Korejos politinės komisijos sudarymas pirmyn nežengia. Komunistai viską sabotuoja. Komunistai sabotuoja ir kitus paliaubų susitarimus. Todėl perspektyvų, kad galima būtų susitarti dėl taikos Korejoje, tuo tarpu nėra jokių vilčių. O jeigu nesutariama dėl taikos, kasgi po to gali sekti, jeigu ne karas?

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESE DALYVAUS KERSTENAS.

Amerikos lietuvių kongrese dalyvaus taip pat Kerstenas ir visa jo vadovaujama komisija Pabaltijo užgrobumui iširti. VLIKo vardu kongresą pasveikinti ir turti žodį VLIKo pirm. M. Krupavičiaus prašytas adv. L. Šmulskytis, buv. valst. liaudininkų atstovas VLIKe.

— Į Latvijos nepriklausymo 35 m. sukakčiai paminėti centrinės iškilmės, suruoštas jų darbo ir sargybų kuopose, buvo nvykę VT pirm. K. K. Žalkauskas ir URĮ valdytojas Dr. P. Karvelis, kuris ta proga latviams pareiškė nuoširdžių linkėjimų. Minėjimo iškilmėse Stuttgarte dalyvavo IT valdytojas M. Gelžinis ir visa eilė kitų kviestų svečių. Į minėjimą Augsburgėje buvo atsilankęs taip pat naujasis vo kiečių pabėgėlių ministeris prof. Oberlanderis.

TRUMPOS ŽINIOS.

— Italijos premjeras Peila pasisakė, kad Triesto klausimas turėtų būti sprendžiamas Atlanto pakto ribose.

— Tito sutiktų Trieste už leisti Italijai, jeigu likusi A zona būtų atiduota Jugoslavijai.

— Anglijos karalienė išvyko į Australiją ir N. Zelandiją pusės metų kelionei.

— Jugoslavija išrinko „parlamentą“ sovietiniu būdu: vie nu komunistiniu sąrašu.

— Egipto teismas teisla buv. karalių Faruką, kuris gyvena Italijoje.

— Buv. Komlenkijos atstovas Karovič duoda parodymus apie vergiškus darbus Lenkijoje, kurioje jis žingęs 73 vergų darbo lagerius.

— Rusija, gerindamasi Suomijai, jai siūlo draugingumo sutartį ir žada grąžinti dalį pagrobto teritorijos.

— Komkinijoje daug mirties bausmių už pasipriešinimą komvaldžiai.

EGZILAI PIKIETAVO SOVIETUS.

New Yorke yra susispietusių visų pavergtųjų kraštų politinės ir egzilinės organizacijos. Šiuo metu šioms organizacijoms ir jų atstovams reikiama nugalėti nemažas kliūtis, keliant balsą prieš Sovietų Sąjungoje ir jos užimtuose kraštuose laikomas priverstinių darbų stovyklas. Tos priverstinių darbų stovyklos yra sąmoningos ir sstemingos žmonių kankinimo ir naikinimo vietos.

Laisvajame pasaulyje per daug prisirinko medžiagos apie tokių stovyklų buvimą ir apie tuos baisiuosius bolševikių administracijos darbus, kad laisvasis pasaulis nebegali toliau dėl tų nusikaltimų žmoniškumui tylėti.

Šiuo klausimu jau pernai susidomėjo Jungtinių Tautų Žmogaus Teisių komisija. Buvo New Yorke viešai apklausi sinėta daugybė liudytojų, buvusių kalinių, pareigūnų ir visos eilės kitų asmenų, tuos faktus gerai žinančių. Šiam apklausinėjimui lietuvių liudytojus ir dokumentus parinko Lietuvos Laisvės Komitetas. Lietuvių liudytojais buvo: dr. M. Devenis, dvejus metus išbuvęs Vorkutoje, 1951 m. prasiūmęs per geležinę uždangą mūsų žvejai — Grišmanauskas, Kublickas ir Paulauskas ir visa eilė kitų.

Pasibaigus apklausinėjimams Žmogaus Teisių Komisija išleido savo raportą didelės knygos pavidale. Tai iš naujo buvo atkreiptos laisvojo pasaulio akys. Šiuo reikalu labiausiai susidomėjo JAV vyriausybė. JAV atstovas Lodge pasiūlė Jungt. Tautoms šią klausimą viešai tarptautiniame forume apsvastyti ir pareikalavo įnešti į dabartinės sesijos darbų tvarką.

—————

VILNIAUS RADIJA KLAUSANT

„Išsipagiriojimo įstaigų“ baigėsi spalio šventė.

Kaip ir kasmet, šiemetinė spalio revoliucijos šventė praėjo „seno kuro“ rėmuose. Teisybė, maža girdėjosi Stalino vardas, ir iš viso jis nepalyginamai mažai minimas. Tik ankstokai prieš šventę Vilniaus radijas programose stipriau pradėjo akcentuoti žodį „Lietuva“, bet už tai išvakarėse ir per šventę lietuvių turėjo tenkintis iš Maskvos transliuojamomis „pliaustuškomis“.

Keliom dienom prieš šventę krautuvėse pasirodė miltų, mėsos; mėgino ir drabužių pasiūlą kiek sukonzcentruoti Vilniaus krautuvėse. Miltų galima buvo pirkti ir po kelis kg atkampiuose bažnytkaimiuose. Į Vilniaus „kolūkinę“ turgavietę „burokėlius, bulves ir morkas“ atvežė iš Kaišiadorių, Kovarsko ir Švenčionių rajonų. Žodžiu, persistengė, — kirsks bulvieng, burokienę ar morkienę ir švėsk.

Paradas vyko Lenino vardu pavadintoje Lukiškių aikštėje.

—————

KALĖDINIAI IR NAUJAMIE TINIAI SVEIKINIMAI

Tautiečių patogumui, artinantis Kalėdoms ir Naujiesiems Metams, „Nepriklausomos Lietuvos“ leidykla išleidžia sveikinimų kortelese su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais metais, vienoje kortelėje, kurios formatas yra maždaug 3 coliai augščio ir 4,5 colių pločio, gerame baltame popiere.

Kaina su persiuntimu paštu: Už 1 dolerį — 30 kortelių, už 2 dol. — 60 kortelių ir t. t.

Egzilams teko rašyti daugybę laiškų visų kraštų vyriausybėms, kad jos palieptų savo atstovams paremti JAV žygius. Tas buvo laimėta ir priverstinių darbų stovyklų ir jose kankinamų ir naikinamų žmonių, Sovietų Sąjungoje, klausimas jau yra JTO darbų tvarkoje.

Tuo klausimu tuojau turi prasidėti debatai. Visiems egzilams, tarp jų ir lietuviams, teko iš naujo kontaktuoti su JTO delegatais, aprūpinti juos medžiaga ir paprašyti, kad vie šoje tribūnoje jie atvirai pasisakytų.

Lapkričio 17 d. Baltijos Laisvės Namuose, 131 E 70 Street New York, buvo labai gausiai susirinkę, visų pavergtųjų kraštų atstovai jau kolektyviai pakelti balsą prieš Sovietų barbarizmą. Čia, šiame susirinkime aktyviai dalyvavo ir Laisvosios Europos Komitetas su pačiu prezidentu Shefersonu prysakyje. Visos kalbos buvo įtrauktos į Amerikos Balso ir Laisvosios Europos Radijo juosteles. Tenka tik pasidžiaugti, kai LEK atstovas Jarov pareiškė: „Jūs, egzilai, žinote geriau, kais dedasi jūsų pavergtuose kraštuose. Jūs dirbate, o mes jums visame kame padėsimė iki Jūsų kraštai bus laisvi“.

Lapkričio 20 d. prie Jungt. Tautų rūmų, keli šimtai susirinkusių egzilų piketavo Sovietus. Po valandos visa pike tavusiųjų minia, nešdama plakatų, perėjo New Yorko gatvėmis iki Times Square. Šios eisenos buvo filmuojamos ir fotografuojamos. Visi N. Y. laikraščiai turėjo gausios medžiagos.

Jūsų kor.

Lapkričio 20 d. prie Jungt. Tautų rūmų, keli šimtai susirinkusių egzilų piketavo Sovietus. Po valandos visa pike tavusiųjų minia, nešdama plakatų, perėjo New Yorko gatvėmis iki Times Square. Šios eisenos buvo filmuojamos ir fotografuojamos. Visi N. Y. laikraščiai turėjo gausios medžiagos.

PASKAITA SU ŠVIESOS PAVEIKSLAIS.

Gruodžio 6 d. M. L. B. D. jos Montrealio skyrius ruošia paskaitą apie Mažąją Lietuvą su šviesos paveikslu.

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS

lapkričio 29 dieną, 3 val. vak. Cleremount Ave. 62, (lenkų salėje) statoma Antano Skėmos drama „Pabudimas“, veiklas, laimėjęs Kultūros Fondo pirmąją premiją.

Dėl mašinos gedimo laikraštis išeina truputį pavėluotai.

—————

Kas pats užėis į redakciją kortelių pasiimti, galės išgauti ir kitokiais kiekiais.

Kortelių tekstas nepasens, todėl jeigu kam jų liks nesunaudotų šiemet, tai jas bus galima panaudoti sekančiais metais.

Pinigus už sveikinimo korteles galima siųsti ir su prenumerata už „Nepriklausomą Lietuvą“ sekantiems metams adresu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q.

BALTIJOS VALSTYBIŲ FEDERACIJA.

Lapkričio 20 d. Baltų Federacijos susirinkime, Toronte, buvo skaitomas ir diskutuojamas Dr. M. Anyso parostus Suvienytų Baltijos Valstybių konstitucijos projektas. Susirinkimą atidarė Baltų Federacijos Pirm. Lušis ir pranešė, kad šis projektas nebus oficialus, o tik kaip akademinė studija, turinti tikslą išpopuliarinti Baltijos Valstybių Federacijos idėją.

Trumpai tariant, Federalinės Baltijos Valstybės konstitucija būtų tokia: Politinę ir ūkio federaciją sudarytų laisvai susitariančių tautų, neatsi sakant tautinio suvereniteto, Federalinis parlamentas, sudarytas iš tautinių (lietuvių, latvių, estų) parlamentų iš kiekvienos po 20 atstovų, iš visų po lygiai. Šis parlamentas po sėdžiaus iš eilės kiekvienoj tautinėje sostinėje, tai bendros sostinės nebus. Visi įstatymai federal. parl. priimami veimbalsiai. Vykdomą valdžią sudarys šešios federalinės įstaigos: užsienio, karo, justicijos, finansų, susisiekimo ir švietimo. Šios įstaigos bus padalytos: kiekvienoj sąjunginėje valstybėje po dvi. Kiekvienoj federalinėje įstaigoj bus 3 ministrai (lietuvis, latvis ir estas). Bus bendra užsienio politikos linija. Bendras emisijos bankas ir bendri pinigai. Taip pat bus mitybi unija. Karinėje srityje: bendras generalinis štabas, kuris nustatys kiekvienam kraštui kariuomenės kontingentą. Kariuomenė turės vienodą uniformą, tik skirsis ženklais. Kamanda kiekvienos kariuomenės savo kalboje. Ginklavimas vienodas.

Pasaulio politiniuose centruose bendros federalinės atstovybės.

Šiame konstitucijos projekte autorias viskas labai kruopščiai apgalvota ir suderinta. Diskusijose dalyvavo žymiausi latvių ir estų tautybių asmenys, Bendruomenės Pirmininkai, Konsulai ir kiti, viso apie 50 žmonių. Gaila, kad iš lietuvių pusės nei bendruomenės vadovas, nei konsulas nedalyvavo ir visą lietuvišką publiką sudarė tik... keli asmenys.

P. L.

PABALTIJA — AMERIKOS SĄJUNGININKĖ.

— ALT prašymu JAV kongresas pakeitė federalinių išlaidų — atlyginimų išmokėjimo įstatymą, kuriuo atvėrė duris JAV-se pastoviai isikūrusiems Lietuvos, Latvijos ir Estijos piliečiams ir federalines tarnybas, į kurias ligi šiol jiems nebuvo galima patekti nesant J. A. V. piliečiais. Naujuoju pakeitimu Lietuva, Latvija ir Estija paskelbtos JAV sąjungininkėmis. Pirmoji tą reiką pradėjo įdinti Lietuvių Vėterinorių Sąjunga, kurios narių daugumą sudarė dar neturintieji JAV pilietybės. Paskum juos parėmė ALT, ir JAV kongresas priėmė lietuviams bei kitiems pabaltiečiams palankų įstatymo pakeitimą. Anksčiau tokie darbai pabaltiečiams buvo neprieinami. Tai didelis lietuvių laimėjimas. Ji tinkamai atžymėjo JAV lietuvių spauda ir radijai, džiaugdamiesi tokiu JAV įstatymu leidėjų pabaltiečiams palankumu.

—————

— D. Britanijos Lietuvių S-gos VIII-jo suvažiavimo pranešas DBLS pirm. M. Bajorinas per VLIKo pirm. M. Kru pavičių atsiuntė VLIKui nuosirdžiausių linkėjimų ir sėkmės darbe.

TORONTO LIET. ORGANIZACIJŲ SEIMELIS.

kaip tikrasis Liet. Bendruomenės reprezentantas ir apylinkės valdybos talkininkas, pamažu užima sau prideramą vietą lietuvių visuomenės hierarchijoje ir, atrodo, kad be jo dabar Apyl. Valdybai sunku išsiversti.

Lapkričio 15 d. Lietuvių Namuose susirinkęs seimelis posėdžiavo keturias valandas, apsvastė eilę einamų reikalų ir padarė reikiamus nutarimus. Dalyvavo organizacijų pirminkai viso apie 30 žmonių.

1. Apyl. Vald. pirm., pasiūlydamas iniciatorių grupės projektą, siūlo išrinkti Spaudos Vajui praversti komitetą.

Nutarta: kiekviena organizacija prisiūnia po atstovą į komitetą. Jie turi susirinkti į Liet. namus lapkr. 29 d. 6 val. vak.

2. Praeito seimelio protokolo la perskaito Ap. V. sekr. Dvi laitis.

3. Apylinkės Vald. veikla: praneša trumpai kiekvieno skvadovos. Vaidotas — šalpos reik.

Inž. Šakalys — šviet. reik. Praeitam seimely buvo nutarta, kad kiekviena organizacija skirs iš savo parengimų 10 proc. šviet. reikalams, bet tik 3 organizacijos teatsiuntė ir iš jų pati jauniausia (Liet. Choras) atsiuntė pirmutinę, o kitos organizacijos nieko net nepranešė. Taigi švietimo skyrius gan sunkiai vertėsi. LAS aiškinosi, kad dėl vidaus persitvarkymo neatsiuntė savo duoklės, bet atsiųs. Moterų B-nė, kad turėjusi parengimą (Cukr. Kareiv.), bet su nuostoliu išėjo. Kitos organizacijos ir gi panašiai teisinosi, bet visos pažadėjo iki šių metų gal savo duoklę atiduoti.

Inž. Jasinevičius — ižd. reikalams. Pajamų turėta 1.411,—. Jas sudarė parengimai 854,—, solid. mok. 259,—, Tautos Fondui 500,—, Krašto Valdybai duoklė 219,—, įsigyta turto už 32,—.

4. Apie Kersteno rezoliuciją paaiškino pirm. Berzinskas. Apyl. Vald. surašė 94 liudininkus. Dabar gauti specialūs liudininkų parodymams surašyti. Jis kvietė org. pirm. paraginti žmones kuo greičiau ir kuo daugiau palūdinijimų surašyti ir atsiųsti jam.

Liet. archyvo Kanadoj organizatorius p. Kuolas prašė liudymus surašyti 2-se egz. ir vieną jam duoti, kuris bus reikalinga medžiaga archyvu.

Buvo išdalinta visiems atstovams spausdintos instrukcijos „Schema medžiagai rinkti“.

5. Pirm. praneša, kad Apyl. Valdybos kadencija baigiasi ir jau dabar valdyba nepilna sudėtim dirba, tai iki naujų metų reikia išrinkti naują Ap. Valdybą, todėl jis siūlo sudaryti rinkimų komisiją. Išrinkami šie asm.: Simonavičius, Čepas, Butrimas, inž. Lelis, Mankus, Novogrodskis Pociūnas, Šalna, Zovė.

6. Klaus. ir samanymuose buvo kalbama, kaip pagyvinti solidarumo mokesčio išrinkimą, nes tikrai, labai menka suma tesurinkta (259 dol.). Lelis siūlo padaryti metalinius PLB ženklelius ir apsimokėjusiems solid. mokesčiui juos duoti. Jie būtų nešiojami švarko atlapoj. Vaidotas siūlo išplėsti didesnę propagandą. L.

— JAV gamybinių prūsųjų kongresas priėmė rezoliuciją, kuria pasisakoma prieš vergiją ir elgetystę. Be to Austrijai reikalauja laisvės.

— Taivanas gauna du karo laivus.

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEmlock 7920.

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Viesiemu paremiantiems laip
raštī, nuoširdžiai dėkojame.

Kas nauja ir idomu Europoje?

ne pas pp. Žalkauskus. Rūpi man ir Vlikas. Neturėjau jokių oficialių reikalų, bet esu gi tos visuomenės dalelė, kuriai Vlikas atstovauja, todėl norisi ir pasikalbėti ir suprasti ir pagyventi visu tuo, kuo jie gyvena. Is visur grįžtu su dar didesniu pasiryžimu dirbti. Ūpo niekur nenustojau, atsakomybės jausmas, kaip laisvėje gyvenančio lietuvių, dar stipresnis. Todėl kelionės pasekmės — darbas, ir ar jis pasisekė, ar ne, pasakys ateitis.

— Kas įdomiausia Europos sąjūdžio kongrese?

— Įdomiausia, t. y. — keičiausia buvo tai, kad Europa iškilmingai daug kalba, gražiais sakiniiais, dideliu įkvėpimu, apie reikalą apsiungti, o praktiškai po penkių metų teorijos, praktiškai nei žingsnio pirmyn. Įdomu stebėti, kaip viena kalba, kita daro. Tų ministerių kalbų jų parlamentai nėra patvirtinę. Priežastys įvairios, bet svarbiausios tur būt bus tai dažnas vyriausybės pasikeitimas Europoje; Prancūzijos baimė, jeigu Vokietija bus savaranki, tai ji bus per stipri kaimynė silpnai Prancūzijai; na ir svarbiausia, kad visi nori „taikos“.

Europa bijo karo ir todėl bijosi Rusijos paliesti, kad ne užtrauktų karo debesų ant savo krašto. O Rusija skaito kiekvieną tautų apsiungimą, jeigu jis ne jos inspiruotas, apsiungimu prieš Rusiją, prieš komunizmą. Tas gali pakenkti tiems santykiams ir todėl visi laukia...

Anglai atrodė čempionais to kio pataikavimo, Churchill tur būt taip tikėjosi pasimatyti su Malenkovu „pastoviai taikai“ sudaryti, kad neatvyko ir į Europos kongresą. Jam vadovavo belgų Spaakas, asmenybė mažai palanki pavergtoms tautoms.

— Koks ryšys tarp Europos Sąjūdžio ir tarpt. Valst. Sąjungos (IPU)?

— Į sąjūdį įeina ne vien tautos, bet ir didesnės tarptautinės organizacijos, tai ir IPU. Juk tai idėjai tos organizaci-

PASIKALBEJIMAS SU ALENA DEVENIENE.

jos jau dešimtmečius praktiškai dirba.

— Kas kongrese buvo įdomu ir neįdomu?

— Jeigu Europa bus apjungta, tai kiek bus lėšų sutauptyta ginklavimuisi panaudojimų, jos galės eiti ekonominiam gerbūviui pakelti. Gamyba bus racionalizuota, tai-

pogi rinka, darbininkų uždariai, muitai, pinigai. Kiekvienas kraštas bus savarankus, bet bus ir Europos valstybių narys.

Neįdomiai man atrodė tai, kad kalbama, tuo tarpu apie 6 tautų apjungimą: Prancūzijos, Vokietijos, Belgijos, Olandijos, Italijos ir Lux-

PAVERGTOS TAUTOS — JUNGTTINĖMS TAUTOMS.

Lapkričio 17 d. New York'e Baitijos Laisvės Namuose susirinkę Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Rusijos, Ukrainos, Vėnrijos tautinių komitetų bei tarybų atstovai, be to atstovai buv. politinių kalinių tarptautinės federacijos, sovietų pavergtųjų kraštų profesinių sąjungų tarptautinių unijų, laisvųjų žurnalistų federacijos, centro Europos krikščionių demokratų unijos, tarptautinės ūkininkų unijos, centro Europos liberalų unijos, centro Europos socialistų unijos, išklaušę pranešimų apie Jungtinių Tautų komisijos pradėtą svarstyti Jungtinių Tautų Tarptautinės Darbo Organizacijos Priverčiamajam darbui Tirti Ad Hoc Komisijos raportą, priėmė ir pasirašė šitokią Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriui įteikti rezoliuciją:

— Tol nenurims žmonijos sąžinė ir negalės būti patikrinta pasaulio taika bei saugumas, kol politiniais ir ūkiniais sumetimais egzistuos priverčiamoji darbo santvarka. Todėl pagrįstai augščiausiosios pasaulio institucijos komisija kaip tik dabar imasi žmonių vergijos buvimą ir atgaivinimą svarstyti. Deja, daugelis tų kraštų, kuriuose vergijos buvimas yra įrodytas, šiuose svarstymuose nedalyvauja. O net ir tie iš mūsų kraštų, kurių vardas atstovaujamas, atstovaujami išdavikų, galinčių kalbėti tik už bolševikinę klaidą ir jos marionetes, primetu-

sias savo valdžią sovietų orbitoje kalinamoms tautoms. To dėl pareiga ir teisė kalbėti už valstybes ir milijonus nebylių vergų priklauso mums, kurie laisvajame pasaulyje galime prabilti laisvai ir be baimės.

Mes tad, susirinkę Baitijos Laisvės Namuose, priėmėme Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui įteikti šią svarbią rezoliuciją:

1. Mes laikome, kad Jungtinių Tautų Pilnatis Jungtinių Tautų Chartos ir pagrindinių žmoniškojo teisingumo principų yra įpareigota pasmerkti priverčiamąjį darbo ūkinį ir politinius sumetimus praktikavimą, kur tatau bepasirėikštų ir reikalauti, kad tatau būtų panaikinta;

2. Su dėkingumu sutinkdami Jungtinių Tautų Tarptautinės Darbo Organizacijos Priverčiamajam Darbui Tirti Ad Hoc Komisijos raportą, mes laikome, kad, kol priverčiamoji darbo santvarka bus panaikinta, Jungtinės Tautos savo pačių Chartos yra įpareigosios pasibaisėtinas sąlygas padaryti savo studijų, tikrinimo ir raportų nuolatiniu objektu;

3. Toliau, mes laikome, kad pagal Jungtinių Tautų Chartos įžangą ir 1, 55 bei 56 str. priverčiamąjį darbo ūkiniais ir politiniais sumetimais praktikavimas yra nesuderinamas su buvimu Jungtinių Tautų nariu, ir kad tos vyriausybės, — Jungtinių Tautų ligišioliniai nariai, — kurios savo ar užgrobtuose kraštuose praktikuoja priverčiamąjį darbą, Nukelta į 3 puslapį.

emburgo. Sako graži pradžia ir paskui eis prie tolimesnio apjungimo. Bet atrodo, kad tos šešios tautos tik tam yra, kad nekaltėtų apie visos Europos apjungimą, kad neužgautų bolševikų ir neužkirstų kelio „taiką“.

Juk jokios taikos derybos nesulaiko rusų, o tik tas faktas, kad mūsų žmonės, kaip ir kitų pavergtųjų tautų žmonės, dar vis turi jėgų priešintis okupantui ir jį sulaiko nuo tolimesnių žygių pirmyn, nes nėra saugumo užnugaryje. To Europa nemato ir nenori matyti, ir tuo atžvilgiu būnant Europoj, Amerika atrodo vienintelė mūsų viltis ir paguoda ir tokioj Europos atmosferoj esant jauti, kaip amerikoneji.

— Kaip dabar atrodo Europa?

— Po karo atsigavo, bet baimės joje dar daugiau negu seniau. Pralobę kraštai, kaip Olandija, Šveicarija, serga tur tuolių ligomis; tautos smaugia, kad nėra rinkų, nėra darbu, o reikalavimai pakilę. Prancūzija, Anglija stovi stagnacijoje, jokios statybos, jokios valstybinės kūrybos, niekur neskuba, nieko geresnio nesitiki ir silpnai dirba, kad ir dar būtų.

Viena Vokietija dirba, nuo ankstyvo ryto iki vakaro; visi skuba, visi stato, kas sugriauta; daug atstatyta. Visur tvarka, švaru, pigiau, kaip kitur ir daug širdingiau. Žodžiu, kur namai sugrauti, žmogus ligo nesugriautas; kur namai stovi — pats žmogus lyg smarkiai pašlijęs.

— Kas svarbaus lietuvių tremtinių gyvenime?

— Tremtinių gyvenime nieko šviesaus. Ateina žiema, bus šalta ir alkana, ir tai yra svarbiausia tema. Naujas emigracijos įstatymas palies gal tūkstantį, gal ir kiek daugiau, bet tai neišspręs problemų. Vi si tie įstatymai taikomi pajėgiam, sveikam žmogui, o kaip tik ligonis yra reikalingiausias bile koks paramos ir jam kartais extra reikia geresnės

maisto porcijos ar drabužio, jo kios konkrečios pagalbos nėra. Mūsų dalinama šalpa visiems irgi pranyksta, kaip lašas toje vargo jūroje. O reikalingos mokyklos jaunimui ne tik mokintis, bet ir kartu išmaitinti. Visa tai jaučiu ir labiausia jaučiu visų beviltiškų žvilgsnių, išmeigtus į kiekvieną, iš ko jie šio to tikisi. Todėl mums visiems nevalia užmiršti visų anų, viskuo turime su jais pasidalinti.

— Kokie „vėjai“ Vlike ir Dipl. Šefo veikloje?

— Tamsta žinai, aš užgrūdintas asmuo, jokie vėjai ir skersvėjai manęs neperpučia; jų sukeltos dulkės neužtemdo nei kelio, nei tikslo; dulkės ne sukelia slogos, tik kartais nusiūniaudau į sveikata...

Vlikas turi savo paskirtį ir iš jo išplaukia jo darbas. Jis dirbs tą savo darbą, ir mes, visuomenė, turime nesidairyti į „vėjus“, o kiekvieną pagangą, jeigu ji gera ir tikslinga, ją remti ir vertinti.

Mes, visuomenė, esame jo šaknys — jeigu jis negeras, jo žiedai bus tuščiaaviduriai. Tegū visuomenė nesidairo valtininkų aplinkui; tegul pasižiūri į veidrodį — ten pažinsime kiek vienas pats save, nes visos srovės ir grupės ten esame. O jeigu dar giliau pažiūrėsime, rasime ir savo atsakomybės jausmą prieš pavergtą tautą ir gal pajusime, kad ne kiti kalti, bet mes patys.

O kalti todėl, kad leidžiame visokiems vėjams mus blaškyti, kad patys niekiname save — Vliką.

Su Dipl. Šefu nesimačiau, tai negaliu pasakyti nieko tikro.

— Kokios jų santykių perspektyvos?

— Perspektyvų didelių nematau. Atrodo, reikia duoti tiems santykiams atvėsti. Atrodo, ateina laikotarpis, kada kiekvienas dirbs savo darbą ir, gal būt, darbas geriau suves į geresnius santykius, negu pirš lybos, ypač kad tokie piršlai, kurie iš tos nesantaikos įieško sudaryti sau politinį krautį.

Mūsų visuomenė yra jautri, akyli ir ištverminga. Tegul ji dabar daro sprendimus ne vien iš vardu, titulų ar kategorijų, bet ir iš darbų.

ONOS IR MYKOLO ŠULMISTRŲ SIDABRINIŲ VED YBINIŲ SUKAKTUVIŲ MINEJIMO DALYVIAI

jubilatai — Ona ir Mykolas Šulmistrai. Į kairę nuo O. Šulmistrinės — abi dukterys — Lena ir Erta Šulmistraitės, nuolatinės ir pastovios NL bendradarbės, kas antradienis nuo širdžiai bendradarbiaujančios Pačiame viduryje sėdi abu

Dar kairiau — viena iš subau ketvertas metų iš eilės. vimo ruošėjų Berta Šulmistrinė. Į dešinę nuo Mykolo Šulmistro — jo brolis Jonas Šulmistras, pagerbtųjų iniciatorius. Dar dešiniau — jubilatų sūnus Jonas Šulmistras, taip pat nuolatinis NL bendradar-

bis ir talkininkas. Visi kiti iš kilmės dalyviai iš kairės į dešinę: pp. Tvarionienė, Matulis, Brilvicas, Masėkaitė, Vasiliauskas, Veroninkaitis, R. Otto, Kamanauskas, Škudienė, Kurelevičius, Jocas, Ramanauskas, A. Viskantas ir P. Ražanas (abu nuolatiniai NL talkinin-

kai), Jocienė, Palkotaitė, Rukšėnas, Gečas, Pužauskienė, Verikis, Girinienė, Sližaitė, Rukšėnienė, Pilypaitis, M. Poškus (taip pat nuolatinis NL talkininkas), Kardelienė, Vaišvilienė, Lingaitienė, Dikaitienė, Matulienė, Dikaitis, Sibitienė, K. Leipus (taipgi nuo-

latinis NL talkininkas), Jonevilienė, Šimkuvienė, Atraitytė, Kasperavičienė, Jontlis, Kardešis, Šimkus, Šveikauskienė, Luškošūnas, Balsienė, Parojus, Sibitis, Monstavičienė, Lingaitis, Karalevičienė, Lingaitis, Kačergius, Trainelienė, K. Otto, Linkonienė, Lingaitienė, Katasanovo ir kt.

Mačionienė, Juodelytė, Karalevičius, Kukenis, Balsys, Linkonas, Kasperavičius, Pužauskas, Šveikauskas. Čia nematyti dar mūsų didelių talkininkų — M. Leknickienės ir F. Pinkevičiūtės, be to — Mikulėnų, Nauburių, Stankevičių, Katasanovo ir kt.

Kaip Kanadoje kurėsi lietuviai

45.

BROLIS PADE DA BROLIUI.

— Tetulė — ne motulė, — dažnai girdėdavau kalbant bilaiškę Oną Dubinskaitę, teigusia, kad tolimesni giminės nėra tokie vienas kitam artimi ir tokie paslaugūs, kaip tėvai vaikams.

Bet gi, neginčijamas faktas, kurį Montrealy galima patvirtinti, galima sakyti, kiekvienam žingsnyje, tai yra tas, kad vis dėlto giminės vieni kitiems daug padeda, ypač artimesni giminės, nors, anot Onos Dubinskaitės, ir ne tokie artimi, kaip motina ir vaikai.

Štai Montrealy turime visą virtinę brolių arba seserų, ku-

rie vieni kitus gelbėjo nelaimėje ir vieni kitiems padėjo atsikelti į Kanadą iš tremties. Štai broliai Gauriai, Šipeliai, Šulmistrai ir tt. Jie vieni kitus labai užjautė ir padėjo atsikelti ir įsikurti.

Prie progos norisi pasakyti apie brolius Šulmistrus. Ypač, kad Jonas Šulmistras, pastovus Crafford Bridge gyventojas, turįs ten savo namus, ne tik tai į Kanadą, Montreali, atsikvietė iš tremties broį Mykolą Šulmistrą su šeima, bet rodo jam dėmesio ir tikrai brolišką širdį parodyti ir jo asmeninės šventės progą. Onos

ir Mykolo Šulmistrų sidabrinų vedybinių sukaktuvių proga, jis su žmona Berta ėmėsi iniciatyvos jiems suruošti staigmeną, kuri buvo tikrai įspūdinga.

Jonas Šulmistras, kaip ir jo brolis Mykolas, yra gimę Dugnuose, Batakių valsčiaus, Tau ragės apskrityje. Jauni vyrai, pilni iniciatyvos ir veržlumo. Tat nenurimo ir abu veržėsi į šviesesnį gyvenimą. Jonas nutarė laimės pajieškoti už jurių marių, už mėlynųjų, o brolis Mykolas, daugiau sesulės ir tartum stipriau jaučias gimtosios žemės trauką, pasiliko Lietuvoje.

Bet ir Mykolas nerimo ir veržės pirmyn. Tokia jau iš prigimties, kaip sakoma, veržli į kultūrą ir gražesnę ateitį šeima. Tas jų veržlumas į švie-

sesnius gyvenimo takus juos lydi visą gyvenimą ir yra perduotas ir vaikams, kurie, kaip ir tėvai, eina kultūros keliais.

Jonas Šulmistras yra gražiai Montrealyje įsikūręs, nes Crafford Bridge turi nuosavus namus, važinėja paskutinės laidos Cadillacu. Jis susikūrė čia sau gyvenimą, jaučiasi atliekęs žmogaus pareigas ir yra patenkintas.

Mykolui Šulmistrui ištiko didelė nelaimė. Jis su šeima turėjo apiešti tėvynę, gražų savo ūkį, Lietuvą ne savo valia, bet naujų laikų tironų ir prievarautojų priverstas. Jis Lau kininkuose, Batakių valsčiaus, Tauragės apskrityje, buvo įsigijęs gražų ūkį, kuris jam labai gerai sekėsi vesti. Vedęs, susilaukė gražios šeimos — dviejų dukrų ir sūnaus. Išrautas iš tėvynės, jis su šeima,

kaip daugumas karo išvietintųjų, vargo Vokietijoje. Bet Montrealy gyvenęs brolis Jonas jam padėjo persikelti į Kanadą.

Kanadoje Mykolo Šulmistro šeima, darniai sugyvendama ir gražiai dirbdama, lyg tos bitės, nešė visi, kaip vienas, dolerį prie dolerio, ir štai, Ville Lasalle, 8-je Avenue 176 nr., pasistatė gražius dviejų aukštų namus. Netrukus nusipirko ir Buicką, ir dabar gyvena labai gražiai.

Bet Mykolo Šulmistro šeima gyvena ne tik tai sau. Tai yra visuomeniški žmonės, visada gyvi bendruomenės nariai, visada būdį kultūros reikalų barostis, niekada neužmiršta nei labdaros, nei artimųjų meilės. Jie aktyvūs visose visuomeniniuose ir kultūriniuose reikaluose. Nė vieno

visuomeninio nė vieno kultūrinio parengimo jie nepraleidžia.

Ypač Šulmistrų jaunimas — Erta, Lena ir Jonas — yra pa stovūs, niekad nepailstą ir niekad neatsisaką „Nepriklausomos Lietuvos“ bendradarbiai, kurie, kaip laikrodžiai, kiekvieną laikraščio išleidimo dieną, vakarą aukoja „Nepriklausomos Lietuvos“ ekspedicijai. Jie, drauge su klisės poraštėje suminėtais, bendradarbiais, nepaprastu įgudimu išspeakiduoja laikraštį, tuo didžiai pasitarnaudami ir NL leidyklai ir visiems skaitytojams.

Štai, kodėl mums labai malonu šiuo nors paminėti šių gerųjų tautiečių pasiaukojimą. Mums miela pasveikinti Oną ir Mykolą Šulmistrus jų sidabrinio jubilėjaus proga ir palinkėti jiems ilgiausių metų!

Hamiltono parapijos reikalai

DĖL HAMILTONO BAŽNYČIOS ATSKAITOMYBĖS.
ADV. JER. VALAITIS.

Šio laikraščio Nr. 41, š. m. spalio mėn. straipsniu „Kaip su pažadu apie atskaitomybę“ keliamas klausimas, kad dėl nusakytos bažnyčios statybos būtų visuomenei patiekta smulki atskaitomybė ir kad tuo būtų pašalinti nereikalingi gandai. Esu dėkingas, kad šis gandas rimtas paklausimas suteikia man progą, ir tai yra mano šventa pareiga prieš pačią Hamiltono visuomenę, kaip buvusio statybos komiteto nario, viešai tuo reikalu pasisakyti. Šito nedaryčiau, jei žinočiau, kad su atskaitomybe yra visiška tvarkoje, kaip kad stengia masi visuomenę įtikinti ir jei nežinočiau, kad vieša atskaitomybė yra vengiama.

Pirm kalbėdamas apie patį reikalą, matau reikalinga pasisakyti, jog šio autorius nebuvo eilinis komiteto narys, bet kaip tik buvo vienas iš trijų, kurio užduotis ir buvo atskaitomybę prižiūrėti. Be to, vienas iš penketuko, kuriam kun. Tadaraukas š. m. lapkričio m. 1 dieną iš sakytos rado reikalingą, dėl man suprantamų priežasčių, išreikšti viešą pagyrą ir apdėką neva „už didelį pasidarbavimą“. Šią pasakutinę aplinkybę išryškinti tiksliai tam, kaip vėliau pamatysim, kad atidengus uždangą ir parodžius, kas ištiko po nusaikytą panegirika slepiasi.

Tariamą atskaitomybės pasakelbimas skaitomas atliktu maždaug prieš pusantro mėnesio, kai senasis komitetas neva nutaręs atsistatydinti ir tai buvo atlikta parapijos salėje dalyvaujant saujelei žmonių, paskirto komiteto narių bei revizijos komisijos tik gražiomis informacinėmis kalbomis. Taip kad Hamiltono visuomenė tuo nėra patenkinta ir kiek iš kalbų girdima, laukia pažadeto viešo atsiskaitymo. Tuo tarpu kun. Tadaraukas apie tai ir girdėti nenori ir bet kokią bandymą tuo reikalu šnekėti skaito neleistinu.

Pagal pirmąjį visuotinį komiteto narių susirinkimo nutarimą, aukos rinkti buvo pavestos kun. Tadaraukui su sąlyga, kad aukavusių asmenų pavardės būtų nuolat skelbiamos spaudoje ir bažnyčioje. Šiuo būdu norėta išvengti nereikalingo popierizmo ir kad kiekvienas aukotojas galėtų pasitikrinti dėl jo įneštos aukos. Tuo pačiu palengvinti atskaitomybės procedūrą bei išvengti galimų priekaištų.

Visą atskaitomybę ir jos dokumentus praktiškai tvarkė p. Lengninkas. Surinktos aukos buvo laikomos banke ir tik reikalingi esant iš ten buvo galima išimti tik tris parasais, tarp kurių ir mano. Mano giti tiesioginė pareiga buvo nuolat tikrinti pajamas ir savo parašu tvirtinti pajamų ir išlaidų sąskaitas. Dėl kasdien važinėjimo į Torontą studijų reikalus ir dar naktinių darbų neturėjau laiko aktyviai prie statybos darbų veikti. Todėl dėl nusakytos priežasties, pasakyčiau, komitetui buvau tam tikru stabdžiu, ypač skubiais atsitikimais. Pasitaikydavo, kad savaitėmis manęs nepaguldavo. Užtat tekdavo krūvas jau apmokėtų sąskaitų tvirtinti, kurios kun. Tadarauko ir p. Lengninko parašais jau seniai būdavo patvirtintos. Taip, kad pripuolamais atvejais esu pasirašęs sąskaitas, rodos, iki šių metų sausio mėnesio imamai. O vėliau, dėl artėjančių egzaminų, su laiku dar labiau man teko skaitytis, ir sąskaitos ilko nepatvirtintos ir nepasirašytos iki pat šiam laikui. Prie to, žinoma, dar prisidėjo dėl atskaitomybės tikslingumo ir nuomonių skirtumai, apie kuriuos šiandien ir tenka kalbėti.

Turiu pastebėti, kad hamiltoniečių duosnumas buvo gana didelis ir aukos nuolat plaukė. Aukotjų pavardės, kaip buvo nusistatyta, buvo skelbiamos bažnyčioje ir spaudoje. Tačiau, deja, dėl man nežinomų priežasčių, žinoma formaliu, po kelių pakartojimų, sąrašai spaudoje nepasirodė.

Nieko apie aukotojus nebesimintina ir bažnyčioje. Taip, kad p. Lengninkas turėjo įtraukti į knygą ir pilnai sutikti su tom sumom, kurios kun. Tadarauko buvo patiektos.

Pereitą vasarą, tiksliai datos nebeprisimenu, p. Lengninkas, kuris, kaip sakiau, taip pat buvo nariu dėl atskaitomybės priežiūros, atsikreipė į mane dėl galutinio atskaitomybės sutvarkymo ir sąskaitų pasirašymo. Turėdamas galvoje ne normalią padėtį dėl aukavusių pavardžių skelbimo nutraukimo ir sklindančius įvairius nepasitenkinimo balsus parapijiečių tarpe, p. Lengninkui patačiau sąlygą, kad apie bažnyčios apyskaitos pasirašymą tegalėsime kalbėti tik tuomet, kai atskaitomybės bylon bus gauti aiškūs ir nenuginčijami irodymai apie surinktas aukas. Nebepasitenkinau sena pastėmu knygą, kurion, kaip pastebėjau, buvo įtrauktos sumos iš kun. Tadarauko nurodymų. Šio pasėkoje, pagaliau, su p. Lengninku buvo susitarta išsiuntinėti pagal turimą sąrašą aukavusiems laiškelius su užklausa bei patvirtinimu apie jų jau paaukotas sumas. Deja, šitas planas praktiškai nepagrėjo. Sekančią dieną p. Lengninkas nuo to atsimetė pareikšdamas, jog, girdi, kun. Tadaraukas tam su pasipiktinimu pasipriešinęs. Štai va dėl šios priežasties gautos aukos ir ilko nepatiktintos.

Po kelių dienų p. Lengninkas su sutvarkyta atskaitomybe ir pilnu portfeliu sąskaitų atvyko į mano asmeninį butą, kad čia patvirtintu apyskaitą ir pasirašytą likusias už kelius mėnesius nepasirašytas sąskaitas. Tiesa, apyskaitą radau su visais reikiama forma laimais pilnai sutvarkytą ir jau patvirtintą kun. Tadarauko, Statybos komiteto pirmininko K. Kšivicko ir p. Lengninko parašais. Tik galutinėje apyskaitoje ir visoj krūvoj sąskaitų trūko mano parašo, kurių iki pat šiai dienai nesutikau pasirašyti dėl sekančių priežasčių:

1. Patiektoje atskaitomybėje nežymu jokie irodymai, kaip jau paminėjau, dėl surinktų aukų dydžio. O tai sudaro patį pagrindą pačios atskaitomybės. Tuo labiau nebesutikau apyskaitos pasirašyti, kad sutartas aukų patikrinimo planas atsižvelgiant į kažkieno nepasitenkinimą liko atmetamas, kas nenorom dar labiau suklelėtam tikrą suabejojimą dėl aukų tikslumo.

2. Kaip hamiltoniečiams jau yra žinoma, kun. Tadaraukas savo asmeniniam tikslui yra pasistatęs (bažnyčios statymo metu) mūrinį garažą, kuris įkainotas 1000 dolerių ir kurio suma įtraukta į bažnyčios statymo išlaidas. Kas būdingiausia, kad byloje dėl garažo statymo nėra jokių sąskaitų ir nėra jokių pėdsakų, kieno parėdymu bei nutarimu tai pastatyta. Susidūręs su tiesiogiu siurpriziniu reiškiniu, p. Lengninkui negalėjau nepastebėti, kad mes esame bažnyčios statymo komitete, bet jau jokiū būdu ne garažo ir kad garažo statymo išlaidos neteisėtai įtrauktos į bažnytinę apyskaitą. Tuo labiau, kad neturima parapijiečių pritarimo, ir asmeniniam reikalui lėšos attrauktos nuo bažnyčios statymo lėšų. Tur būt jų buvo nepakankamai, kad net šiandien skelbama esą bažnyčios statymo komitetas turįs apie 15.000 skolas. Šia proga negaliu nepastebėti kiek reikšmingesnį tuo reikalu p. Lengninko pasisakymą. Į mano paklausimą, kieno nutarimu garažas pastatytas, pastarasis atkirto ne žinąs ir apie tai aš galįs asmeniškai sužinoti iš kun. Tadarauko arba p. Kšivicko.

Kai paklausiau, kodėl jis to nežinodamas padėjęs savo parašą ir kokiū būdu įkainavęs garažą vertę, šis tylėjo ir nieko daugiau nebeprisiskino. Turint tokius duomenis prieš akis, man ir beliko tuo reikalu ginčą baigti ir visą kalbamą reikalą atidėti iki išsiaiškin

Iš visur ir apie viską

NAUJĄ DBLS CENRO ORGANŲ SUDĖTIS

Septintajame Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos metiniame atstovų suvažiavime, kuriame dalyvavo 32 atstovai iš 22 skyrių, atstovavę 1.224 narius (nedalyvavo 17 skyrių su 196 nariais), įvykusiame 1953 m., spalio 24 — 25 dd., Londone, Lietuvių Namuose, į centrinius organus išrinkti: Pirmininku — M. Bajorinas. Centro Valdybon: Kun. A. Kazlauskas, J. Vilčinskas, L. Trilupaitis ir S. Zymantas. Kandidatai — S. Nenortas ir J. Petrušaitis. Tarybon: P. Varkala, Dr. K. Valteris, F. Neveravičius, A. Pužauskas ir J. Kudla. Garbės teisman: N. Mockus, Blinstrubas, J. Petrušaitis, J. Kalibatinė ir E. Jakutienė. Revizijos komisijon: J. Bendorius, A. Pakalnis, V. Kvietauskas. Sąjungos turimoms Lietuvių Namų akcijoms patikėtiniais išrinkti: P. Varkala, T. Vidugiris ir J. Vilčinskas.

Massachusetts Universiteto naminių paukščių auginimo profesoriai surado, kad jeigu elektrinės lemputės vištininkuose apvalomos nuo dulkių, tai vištos daugiau kiaušinių deda.

Stockholmo, Švedijoje, vienas ūkininkas priemiestyje įsitaikė vamzdžius, kuriais eina šiluma iš galvijų tvarto į jo gyvenamąjį. Taip ūkininkas gyvuline šiluma ir šildo savo butą per žiemą.

Trieste zona A, kuri perduota Italijai, užima 222 kv. km ir turi 300.000 gyventojų; zona B, kurią valdė Jugoslavija, turi 516 kv. km. ir 80.000 gyventojų. Tarp abiejų zonų yra neutrali 20 metrų juosta.

Princeton universiteto surinktom žiniom, populiariausias žmogus Amerikoje dabar esąs H. Trumanas.

Žurnalistas Stasys Pieža dalyvavo Romoje naujos amerikiečių kolegijos rūmų pašventinime. Per Vatikano ra-

bių jis kalbėjo į Lietuvą ir pasakė: „Jau keletą kartų prašiau, kad man leistų vykti į Lietuvą, tačiau sovietų valdžia man vizos neduoda“.

1.700.000 amerikiečių gyvena kilnojamuose autonamuose, arba vadinamuose „Trailer Coaches“. Pastarieji turi keturis kambarius su vonia.

Stalino vardu pavadinta Rusijoj trisdešimt miestų, o Kirovo, kuris buvo užmuštas 36, o JAV yra apie 12 Maskvų. Romoje Lituania vardu pavadinta viena aikštė, viena iš gražiausių Romoje. Ten yra ir Lietuvos atstovybė prie Sv. Sosto.

Sibire mirė jėzuitas tėvas Benediktas Andriūška, S. J., buvęs Tėvų Jėzuitų Lietuvos provincijos provincijolas. Kau ne nebėra jau nė vieno jėzuito.

Montanos valstybėje pirmą sykį nuo 1900 metų šiemet leista medžioti buivolus. Bet per du mėnesius leista nušauti tik tris.

Amerikoje dabar įvairioms bažnyčioms priklauso 92 mil. gyventojų arba 59 proc.

Paryžių šiemet lankė 40—60 proc. Amerikos turistų mažiau nei anksčiau. Turistų srovė pakrypo į Ispaniją.

The Foundation apskaitė, kad kiekvienas amerikietis dabar nuo kiekvieno dolerio moka 32 ct. įvairių mokesčių.

St. Louis mieste pasimirė dr. Frank Steufert buvęs liuterionių kunigas ir tėvas šešių sūnų irgi liuteronių kunigų.

Jungt. Valstijose kiekvieną minutę atliekama po 4 didelės piktadarystės: žmogžudystė, apipilėjimas, lytinis prievartavimas, kriminalinis užpuolimas ir kt.

Prieš 75 metus tėvai bene diktinai turėjo 107 vienuolius su 2.785 vienuoliais. Šiuo

siu, kaip p. Lengninkas patarė, garažo kilmę. Todėl po maždaug pusvalandžio laiko, peržiūrėjus tik kelias išlaidų pozicijas, darbą nutraukiau.

3. Padarytos ir kai kurios kitos, be garažo, išlaidos, kurios nieko bendro neturi su bažnyčios statyba. Pavyzdžiui, kad ir 100 dolerių už piano pataisymą. Čia grynai parapijinio komiteto reikalas ir tik šį iš savo turimo fondo šia suma privalėjo apmokėti. Mažų mažiausia parapijinio komiteto nutarimu privalėjo būti apmokėta iš nusakytos fon do ir už garažą. Žinoma, jei šis komitetas būtų nutaręs ir radęs reikala garažą pastatyti.

4. Negalėjau sutikti su pastaros skaitlinėmis, sumos nebeatsimenu, užtrauktos iš parapijinio komiteto ir pavienius asmenų, nes tam nėra jokių patiesinamų pėdsakų. Atsikreipęs į paskirus bažnytinio komiteto narius patyriau, kad tuo reikalu nieko nežinoma, nes pats komitetas esąs tik grynai proforma ir jokių bažnyčios reikalais nutarimų nie kas iki šiol nedavęs daryti. Ne vedą jokių apyskaitų ir parapijinės lėšos esančios kun. Tadarauko kišenėje. Užtat esą bažnytinio komiteto lėšos ir neišvydusios viešo atsiskaitymo... O pirmas komitetas, kuris bandęs vesti griežtą ir prideramą atskaitomybę, esąs dėl to buvęs paleistas.

5. Apskaitinės sumos nepagrįstai išpūstos. Pavyzdžiui, kad ir dėl to paties garažo, dėl kurio pažymėta — išleista 1.000 dolerių. Tuo tarpu rangovai dar geresnius pastato už 400—500 dolerių. Pono Lengninko pareiškimu, esą kun. Tadaraukas taip norėjęs, nes norįs vyskupui parodyti didesnę pastatytos bažnyčios vertę. Tas tai puiku, bet kodėl nepagalvota, kad šios išpūstos išlaidos didina skolas, kurios bus užkrautos ant parapijonų pečių. Kam gi tas naudinga. Pažymiu, kad čia paliečiu tik tas pozicijas, kurias spėjau peržiūrėti laike pusvalandžio, vedant diskusijas su p.

Lengninku. O visa krūva sąskaitų mano liko nepatiktinta. Kaip buvau paminėjęs, posėdį su p. Lengninku buvau laikinai nutraukęs iki išsiaiškin siu reikalus dėl garažo statybos. Deja, to suspėti nebega lejau, nes už vienos kitos dienos išgirdau, kad girdi senasis bažnyčios statymo komitetas jau „pailsęs“ ir išsiskirstęs ir kad jau revizijos komisija spėjusi parapijos salėje padaryti apyskaitinį pranešimą. Esą pagal jos tikrinimą rasta viskas kuo puikiausia... Vėliau tik iš Amerikos laikraščių sužinojau, kad bažnyčios statymo komitetas turįs 15.000 skolas, kad elektros įvedimas kainavęs 2.500 dolerių ir t. t.

Negaliu nuslėpti ir to fakto, kad po mano atsisakymo pasirašyti likusias sąskaitas ir galutinę apyskaitą, aš pats pasijutau besėdis kaltinamajam suole ir dėl to nustojau malonės. Kun. Tadaraukas visas šitas aplinkybes parapijiečių akyse stengėsi kiek galint užmaskuoti. Štai va dėl šitų sumetimų, jis lapkričio mėn. 1 d. viešai bažnyčioje ir išdorožė pa negirikos ir didžios padėkos žodį, tarp kitų ir man. Tuo tarpu, kai to paties kun. Tadarauko iniciatyva buvo sušauk ta š. m. lapkričio mėn. 8 dieną senojo bažnyčios komiteto, naujojo komiteto ir senojo parapijos komiteto bendras susirinkimas dėl tariamo pareigų perdavimo ir priėmimo, bet manęs nerado reikalinga už jau bažnyčioje išgarbintus „nuopelnus“ pakviesti...

Aš asmeniškai viešos ir prideramos atskaitomybės paskel bimo laukiau savaitėmis. Tačiau įsitikinęs, kad tai nebus padaryta, jaučiu šventą pareigą į šį reikalą įsikišti, nes aš buvau patikėtas ne vieno, bet visų parapijiečių. Savaiame su prantama, kad kiekvienas aukavęs nori žinoti apie tikrą šio vį ir tai turi pilniausią teisę kiekvienu atveju to reikalauti, nežiūrint, kam tas patinka, ar nepatinka. Todėl skaitau, kad būtų beprasmis tolimesnis tuo reikalu ginčas iki visuomenės

KAIP MEDŽIOJAMI VĖŽLIAI — TARTARŪGOS.

Šiais laikais Amazonijos žvejai nusiskundžia, kad tartarūgos ėmė staiga nykti. Seniau tartarūgų mėsa buvo kas dienis patiekalas Amazonijos ir Paros miestų valgyklose. Daugelyje mėsos parduo tuvių jos parduodavo daugiau negu avienos ir galvijienos. Su ja varžėsi tik ypatingai skanios žuvys. Bet laukiniai ir paupių gyventojai dar ir dabar minta daugiausia tartarūgų mėsa ir kiaušiniai. Prie namų jie turi nedidelius tvenkinius („cacuais“), kuriuose augina vėžlius. Jų pasigauna meškerėmis ar strėlėmis. Vištą ar paršą pasipjauna tik retkarčiais. Dažniausiai tik svečiai.

Daugiausia tartarūgų išnai kina profesionalai žvejai, tar tau su 11.150 vienuoliais.

Amerikiečiai per metus išperka tiek dienraščių, jog išeina po 100 per minutę.

Amerikos šunims kiekvieną minutę yra sušeriama 2.000 dėžučių perkamo iš krautuvų ėdalo.

Amerikiečiai per dieną kas minutę sunaudoja po 33 svarus aspiriną kaip vaisto nuo galvos skaudėjimo bei slogų. Neatsargūs JAV rūkytojai kiekvieną minutę sukelia po vieną gaisrą namie.

Amerikiečiai surūko iki 600 tūkstančių cigarečių per minutę.

Milano priemiestyje (Italijoje) vienuoliai kapuciniai pastatė bažnyčią iš išmestų iš kapinių senų paminklinių akmenų.

Danijos valdžia uždraudė laikyti salinėse žuvelės stik linėse todėl, kad gėrikai dažnai ir žuvis įpila alkoholio. Čikagos Maria High School paramai tos pačios mokyklos patalpose įvyks vakavų banketas, kurio bilietas bus 50 dol.

JAV valdžios spaustuvė kas minutę atspausdina 160.000 pašto ženklų.

ATSAKYMAS „PARAPIJIEČIUI“ IŠ HAMILTONO.

„Nepriklausomoje Lietuvoje“ buvo dvi korespondencijos iš Hamiltono padangės su slapyvardė „Parapijietis“. Noriu tam mielam „parapijietii“ atsakyti į visus neaiškumus.

1. Bažnyčios statymo komitetas pereinantis metais pirmąjame savo posėdyje tarp kitų aktualijų aptarė aukų rinkimo reikalą. Pakvietė mane rinkti aukas iš parapijiečių ir kad išvengtų įvairių nereikalingų kalbų, kiekvieną sekmadienį skelbti iš sakyklos aukotojų pavardes, kas buvo daroma visą laiką. Kai kurie lietuviai dirba sekmadieniais, negali at eiti kiekvieną sekmadienį į bažnyčią, todėl aukotojų pavardes komitetas sau leido teisę skelbti per laikraščius, kas buvo padaryta keliuose „Tėviškės Žiburių“ numeriuose. Tačiau niekur nėra užprotokoluota, kad komitetas privalo skelbti, kaip rašo „parapijietis“. Komitetas norėjo visą laiką skelbti per laikraščius, tačiau „Tėviškės Žiburiai“ atsisakė toliau talpinti, nes labai daug vietos užima, o šale Hamiltono, lietuviams nėra įdomu. Komiteto kasininkas P. Lengninkas yra visus sąrašus poruošęs, jeigu laikraščiai sutikti talpinti, mes būtume labai dėkingi. Viena parapijos susirinkime buvo duota bažnyčios statymo komiteto apyskaita aukotojams. Apsykaitą padarė p. Lengninkas — kasininkas. Po apyskaitos jokių užklausių nebuvo, lietuviai net pareiškė padėką už sunkų darbą bažnyčios statymo komitetui. P. inž. J. Kšivickas primygtinai klausė, gal ko kių nors yra pageidavimų, neaiškumų, prašė klausiti, tačiau nė vienas nepareiškė. Revizi-

jos komisija, susidedanti iš J. Kežinaičio, P. St. Prapuolenytės ir J. Gimžausko padarė pra nešimą, rado viską tvarkoje ir pareiškė padėką komitetui už labai sunkų darbą. Niekas iš susirinkusių nepareiškė noro, kad revizijos komisijos aktas būtų paskelbtas laikraštyje, tačiau revizijos komisija tikrai būtų įvykdžiusi, jeigu būtų aukotojų pageidautas. Matyt, tik vienas mano mielas „parapijietis“ nebuvo susirinkime ir negirdėjo, o paklausti gali visuo met asmeniškai pas komiteto narius ir nereikėtų tada jam pačiam gaišinti laiką, rašant niekus į laikraštį. Be to, susirinkimas yra tam, kad kiekvienas atvykęs, galėtų sudaryti ir kitie ms pasakyti teisingą nuomone, bet nepagavęs tokį gaudą, tuojau į laikraštį rašyti.

2. Noriu atsakyti mielam „parapijietii“ ir į antrą priekaištą. Jis rašo, kodėl nebuvo išrinktas pirmininkas ir sekretorius, kodėl nebuvo protokolo surašymo ir t. t. Be to, klausia, kodėl neatsistatydino senojo valdyba. Labai keistai skamba tas viskas, bet visticke manau atsakyti į tokį juokingą užklausimą. Parapijos komitetas nebuvo žmonių rinktas, bet prieš tris metus, aš pats pakviečiau, nes tuo laiku dar mažai buvo lietuvių, dar neturėjome savo bažnyčios. Ši tas parapijos komitetas: p. J. Čelkus, P. J. Žiurlys, P. Alf. Patamsis, P. S. Bakaitis, P. A. Sukaitis, P. A. Bajoraitis, p. J. Mikšys ir kiti buvo iki šių rinkimų. Prašiau P. J. komiteto pirmininko P. J. Čelkaus, kad susirinkimą atidarytų, tačiau teisingai pareiškė, kad mes ne buvome lietuvių rinkti, todėl nėra reikalo prieš juos atsistatydinti. Todėl man pavedė susirinkimą pravesti. Aš susirinkimą atidariau, pakviečiau P. Inž. J. Kšivicką rinkimus pravesti. Susirinkimas mano pasiūlymui pritarė didelėm ovacijom, o sekretoriaus pareigoms ir balsams skaityti buvo pakviestas p. J. Mikšys. Reišk

Nukelta į 7 psl.

Adv. Jer. Valaitis.

Kaip ir kada skrisime i Venerą

PARUOŠĖ J. KNYSTAUTAS.

AR TARPPLANETINĖS KELIONĖS IŠ TIKRŲ JU DAR NĖRA ĮVYKDOMOS? KĄ GALVOJA ŠIUO KLAUSIMU V-2 RAKETOS IŠRADEJAS IR ŽYMAUSIAS ŠIU LAIKŲ RAKETŲ KONSTRUKTORIUS DR. WERNHER VON BRAUN?

Amerikoje yra ypatingai rimas nebūti skeptiškai sutikimams visokio žanro literatūra, kurioje įvairiausiais aspektais svarstoma įdomi tema apie galimybes ištrūkti į erdvę ir pasiekti kurią nors artimesnę planetą.

Be rimtų, moksliskai pagrįstų studijų, čia yra daugybė taip vadinamų „science fiction“ periodinių leidinių ir net knygų, kurios pateikia sensacingų, bet su realybe nedaug ką bendro turinčių projektų, kaip sukonstruoti taip vadinamus „erdvės laivus“ (space ships) ir palyginti nesunkiai pasiekti Marsą ar kitą kurią planetą.

Be abejo, šitokios literatūros autoriams mažai rūpi savo išvedžiojimus pagrįsti rimtais duomenimis. Jie kartais taip supina realybę su fantazija, kad neretai sunku net atskirti, kur baigiasi viena ir prasideda kita.

Aišku, kad tokiais šaltiniais remtis negalima, nes šios rūšies literatūros tikslas yra: pateikti skaitytojui lengvai suprantamos, (atsseit neišvarginančios, bet kartu ir labai dominančios) medžiagos, padėti jam atitirti nuo įkyrių kasdieninių problemų svarstymo, suteikti išsiblaškymo. Tai yra pigi kelionė ir iškilų, bei apskritai proto poilsio tikslui skirta spauda.

O vis dėlto, daugeliui, galbūt, būtų įdomu patirti iš rimtesnių šaltinių, ar yra iš viso dabar gyvenamame laikotarpyje galimybių mūsų planetos gyventojui ištrūkti į erdvę ir pasiekti kurią nors žemę artimą planetą?

Skaitytė neseniai šio laikraščio skiltyje išsamiai studijavo šiuo klausimu. Po nuoseklaus ir vispusiško šios temos išnagrinėjimo, ten buvo prieita prie logiškos išvados, kad toks užsimojimas šiuo metu, deja, dar yra perankstytas ir kad, netik dabar, bet dar ir gana tolimoje ateityje, jis būtų neįvykdomas.

Ir jei po to dar atsirado reikalingas dar kartą šią temą paliesti, priežastis yra tik viena, būtent: supažindinti skaitytoją su kita šiuo klausimu diametraliai priešinga nuomone.

Pasirodo vis dėlto, kad yra asmenų ir dargi labai autoritetinių, kurie tvirtina, kad jau šiais laikais yra visiškai įmanoma sukonstruoti tarpplanetinę raketą ir atlikti kelionę į vieną iš žemę kaimyninių planetų.

Kad toks fantastiškas tvirtinti būtų bereikalinga ir užimtu

KULTŪRINĖ KRONIKA

MOKSLAS KANADOS UNI VERSITETUOSE.

2. Čia paduodamas stripšnis iš ciklo, kuriuo Kanados lietuvių studentų sąjunga nori supažindinti visuomenę.

Farmacijos fakultetas. Farmaciją ir chemiją galima skaityti kaip dvi labai mažai besiskiriančias sritis, tuo labiau, mes negalime užtikrinti, kur baigiasi farmacija ir prasideda chemija.

Seniau šiame kontinente farmaciją studijuoti buvo reikalingi dveji metai — bet nors ir dideli konservatoriai tačiau ir patys anglai suprato šią gilų prasmę ir naujas idėjas į įsteigė keturių metų studijas.

Mokslo metai prasideda rugsėjo mėn. ir baigiasi gegužės 30 d. Palyginus tai nėra ilgas laikas, bet už tai darbas yra gilus ir intensyvus. Laboratorijos, paskaitos, kaip ir kituose fakultetuose, tęsiasi kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro su isimtimi šeštadienį ir sekmadienį. Mokslo, įskaitant knygas ir per daug vietos, jei bandytume čia pateikti išsamią šio projekto aprašymą: be to, kai kurie matematiniai apskaičiavimai ir kitos detalės daug kam ir nebūtų įdomios. Todėl visiškai pakaks čia nupasakoti populiariu stiliumi

šio projekto esminius momentus. Kai nugirstame ką nors apie tarpplanetines keliones, mums savaime ateina į galvą mintis, kad tos kelionės objektu yra Marsas. Čia dr. v. Braun irgi daro savotišką perversmą šios rūšies galvojimui. Jo žodžiais, ši planeta nieko daug nežada.

JAV astronomas P. Lowell, kuris pašventė 30 metų, studijuodamas Marso „kanalus“, buvo pats ištikinęs ir įtikino masės žmoniją, kad tuos kanalus bus prasikasė tariamieji Marso gyventojai irrigacijos ir, galbūt, susisiekimo tikslams. (P. Lowell mirė 1916 metais. J. Kns.).

Moderniųjų astronomų nuomone, tokiu Lawell'io teigimu buvo pasakyta daug daugiau, negu mokslininko akis gali išvėgti pro geriausią teleskopą. Tiesa, ant Marso, kaip ir ant Veneros atmosfera yra, tačiau šiandien yra jau žinoma, kad

Marso atmosferos sudėtyje nėra deguonio.

Ir todėl, sako tie astronomai, galima prileisti, kad ant Marso, geriausia atveju, gali vegetuoti tik skurdi ir atspari augmenija, bet jokių būdų ne gyvūnija, panaši į mūsų planetos gyvūniją.

Daugiau bus.

tikriaus pasieksias savo kelionės tikslą — Karaliaučiaus pilį, jodamas stačiai per mišką.

Kad tik sutikčiau šiame raganų miške nors vieną gyvą žmogų, — mūrmė jis nekantriai panosėje, kad ir jis Dievo prakeiktas stabmeldys būtų. Geriau žūti garbingoj su prie šais kovoj, negu grobiu tapti laukiniams žvėrimis, kurie kas miela naktelė savo mielas daineles skardena.

Ilgas, piktas staigimas kar toli atsiliepė į jo mintis. Dar jis nebuvo turėjęs progos susipažinti su keturkojais šio miško gyventojais, bet kaskart arti jo poilsio vietos girdimi garsai ne maloninio vienišo raitelio kelionės ir varė miegą nuo jaunojo kario akių. Jis žinojo, kad Prūsų miškuose slapstėsi bėria viški, lakių ir lūšių, be to, elniai ir stumbrai, kurių sutikimas vienam žmogui nieko gera nelemia. Kautynės su priešais jis stovėdavo narsiausiųjų gretose ir dabar negarbingai tapti senmiškio žvėrių auka? Juk jis neseniai atvyko iš vokiečių žemės su pulku kitų riterių, karštai pasiryžęs kovoj su stabmeldžiais atlikti didvyriškus žygius švenčiausiosios Mergelės garbei.

Prieš valandą jis rado upokšnį, kurio srovė buvo jaunajam raiteliui kelrodžiui; tuo būdu jis išvengė pavojaus sukintės ratu vienoj vietoj ir tikėjosi taip pasiekti Pergulą, kuri tekejo pro Karaliaučiaus pilį. Bet vis dėlto buvo sunku slinkti pagal upokšnį, nes žemė dažnai virsdavo klampynė ir nuolat kilo raitelio galvoj abejonė, kad jis upokšnio žiotyse ras Pergulą, ar klatingosios pelkės nepastos jam kelio?

Staiga jis sustabdė žirgą ir, pridėjęs ranką prie ausies, ėmė klausytis. Vienas garsas pasiekė jo ausį; toks savotiškas, visai nepanašus į neskambius miško balsus, net jo kūną sukrėtė linksmi šurpuliai. Tai buvo žmogaus balsas. Lyg moters dainos aidas. Riteris klausėsi džiaugdamasis ir stebėdamasis, kas čia dykumoje taip galėtų dainuoti. Kas kart aiškėjo garsas ir netrukus jis sugadėdavo liūdną melodiją, bet žožiai jam buvo svetimi ir nesuprantami.

Jis turėjo būti jau visai arti dainininkės, tik tankūs krūmai dar slėpė ją nuo jo akių. Jis valandėlę svyravo, kas daryti. Ar joti tiesiai ir stačiai susidurti su svetimės šalies moteriške? Ordino taisyklės griežčiausiai draudė susidėti, dar-

laboratorijas, kainuoja metams apie 450 dol.

Baigus keturių metų kursą, automatiškai įgyjamas bakalauro laipsnis farmacijos srityje. (University of Toronto). Norint gauti licenziją atidaryti nuosavą vaistinę, reikia turėti 12-kos mėnesių praktiką, kurią galima atlikti vaistinėje prieš pradedant studijas, vasaros atostogų laikų, arba jau užbaigus studijas.

Kas šiandieną apibūdina farmaciją tik kaip biznį, tas galbūt nėra giliau pažvelgęs į šio reikalo esmę, nes ne vien tik „drugstore“ bet dar ilga eilė farmacinių laboratorijų laukia darbščių rankų.

Įvairios farmacijos „Reserch laboratories“ samdosi chemikus ir biologus, kadangi yra labai didelis trūkumas „Research pharmacist“. Taip pat ligoninėse, medicinos klinikose, vaistinėse laukiamas ne tik grynai savo tiesioginiame darbe, bet ir administratyviniame bare, kur jo žinios kaip „food chemist“ ir t. t. gali būti labai naudingos.

Pagrindinė farmacijos prasmė yra kova prieš ligą.

„From alchemie to antibiotics“ yra farmacininko lygiai kaip ir chemiko sapnas išrasti ne tik „wonder drug“, bet ir „miracle drug“.

Kadangi vaistinėkas yra ir technikas ir mokslinis darbuotojas, praktikas, mokytojas ir administratorius: yra puiki „vista“ siūlanti jaunam žmogui, kuris sprendžia kokią karjeros pusę turėtų pasekti.

— Rašytojas jurgis Gliudą persikėlė iš Detroito, Mich. ir baigia įsikurti Lon Angelese, Calif.

— Amerikos Lietuvių Vardynas jau atspausstas, įristas ir siuntinėjamas jį užsisakiusiems. Knyga turi arti 300 pusl., telpa apie 1000 asmenų biografines žinias. Knygai įvada parašė prof. dr. K. Pakštas. Redagavo J. Kojelis ir J. Vitėnas; išleido A. F. Skirius, „Lietuvių Dienų“ leidėjas.

— Raymond Schmittlein, Prancūzijos parlamento narys, pateikia įdomių minčių duotam „Lietuvių Dienoms“, pasikalbėjime, kuris paskelbtas lapkričio mėn. numeryje. Jis ten pasisako, kaip prancūzai žiūri į Europos ateitį.

— Br. Budriūnas, muzikakompozitorius, vargoninkaujas šiuo metu Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, mini šiais metais 25 metų muzikinio darbo sukaktį.

„SEJA“ 6 nr. Adresas 1023 51, III, USA. Prenumerata: N. Keystone Ave., Chicago tams 2 dol., atskiras nr. 25 ct.

VYTAUTAS TARVAINIS

Medinis Dievas.

Medinis Dieve, ko kenti prie viešo kelio, drožinėtam veide skausmą kam renki? Ar Tau nevistiek kaip dievdarby prie Tavo kelių lentelę prikėlė su užrašu „I. N. R. I.“?

O gal, Dievuli, kelio dulkes ėda Tavo veidą, ar lakštutė nesuokia pavasarį dainos? Gal pro šalį eina žmonės pasileidę ir žvakutės vaško neuždega naujos?

Bet Tu tyli ir Tavo veidas juosta, medinis, drožinėtas ir grubus... Kaip perlas ašara nurieda skruostu, ir vėl kenti ties vieškelio tylus...

Klevai ir Dienos

NAUJI RASTAI.

Juozas Zilevičius. ČESLOVAS SASNAUSKAS. Leidėjas kun. L. E. Joffe Voisekauskas. Antra laida. Brooklyn, 128 psl. Kaina 2 do. Šią laidą išleido muzikas Jonas Brundza.

M. Springborn. PASKUTINIS PRŪSŲ SUKILĖLIS. Romanas iš didžiojo Prūsų su kilimo prieš kryžiuočius. Antaras leidimas. Nemunas, 3153 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., USA. Kaina nepažymėta.

P. MOTUZAS APIE FILMUS TORONTE IR HAMILTONE.

Mielas p. Kardeli, dėkoju už džio 6 d., 7 val. vakaro. P. Ba laišką su informacijom, kuriomis aš pasinaudojau pasiūsdamas p. Baronui plakatų ir gaudamas iš jo laišką.

Mūsų planų įvyko didelis pasikeitimas. Vakar naktį susisikambinau su broliu ir nutarėme, kad aš vyksiu savo mėsina iki jo Geneva, N. Y. už 330 mylių, po to jis padės nuvaizduoti 180 mylių iki Toront. Aparatus pasiimsiu savus ir nereikės jį ieškoti paskolinti. Lektuvus atpuls, bet man bus daugiau nuovargio. Už tai reikės man pasiimti iš tarnybos dar vieną kitą dieną eks-tra.

Dėl filmų: manau rodyti tuos pačius kaip Montrealy, plus dalį pernykščių: „Lithuania“, „Tėvynėj Brangioj“, „Ten, kur Nemunas banguoja“. Pernykščios filmos buvo Toront. ir Hamilton. jau rodytos mūsų jaunesnio brolio, gal prieš kokius 4 metus. Daugelis jų bus nematę, bet tie, kurie matė, neprotestuos, kad pamatys didesnę dalį kitų. N. Y. Pasaulinės Parodos nerydysiu, o jos vietoje kronikinių 1938 metų įvykių vaizdų: Kariuomenės su Visuomene Susitartinimo šv., Karo Mokykl. los šv., Pradžios Mokykl. šv., Tėlių Žemės ūkio Paroda, Kooperacijos šv. Rokiškų ir t. t. Bus vien grynai Lietuvos vaizdai, kurių žmonės daugiau ištroškę.

Toront. bus filmai gruodžio 5 d., šeštadienį 3 val. popiet, 6 val. vakaro ir 8,30 val. vakaro. Sekmad. gruodžio 6 d., 3 val. popiet. Lietuvių Namuose taipgi vienas seansas. Hamilton. bus sekm. gruodžio 6 d., 7 val. vakaro. P. Ba laišką su informacijom, kuriomis aš pasinaudojau pasiūsdamas p. Baronui plakatų ir gaudamas iš jo laišką.

Kuo pateisins savo pasitraukimą ir vėlesnę kovą dėl Nemuno šalies laisvės? LIETUVIO PASAS taps gražiausiu prisiminimu Tau ir brangiausia dovana Tavo artimiesiems.

M. SPRINGBORN

Paskutinis Prūsų sukilimas

Kairiajame Pregelio, senprūsų Pergulos, upės krante ošė miškas. Prasidėjęs pietuose, kur Alė savo vandenį į Pergulą neša, jis traukėsi iš lėto tekancios upės krantaus beveik iki pat žiočių. Pulkas tai buvo miškas. Niekur nevargino akies vienodumas. Jaunos atžalos veržėsi į dienos šviesą ten, kur buvo išvirtęs senas medis. Glaudžiai spietėsi jaunos eglaitės, platieji paparčiai — sulig žmogum augstumo, dengė raitus, o sausumoj žydėjo laukinės gėlės.

Puikiai jautė žmogaus rankos nepalietą gamtos karalystę raitelis, kuris vienas be kelio klaidžiojo po šias žaliuojančias apylinkes. Bet čia daug jam buvo pavojų, jis negalėjo atsidėjęs grožėtis šia tvaskančia grožybe. Tai buvo karys, klajojęs priešų žemėje, nežinodamas iš kurios pusės sutiks draugą, iš kurios — prieša. Jo žodžiai, kuriuos jis protarpiais mūrmėjo, buvo labiau panašūs į keiksmą, negu į pasigėrėjimą. Apsiaustas ir skydas, abu balti su juodu kryžiumi, rodė jį kryžiuotį esant. Daugiau jauni, tvirti ir sveiki, negu gražūs veido bruožai buvo matyti iš po nuleisto šalmo. Nuosirdžiai žibėjo jo žydrios akys ir geltonos plaukų garbanos veržėsi iš po šalmo. Jaunuolio jėga dvelkė iš viso jo pastato, bet vis dėlto buvo matyti, kad žirgas ir raitelis buvo pavargę ir ištroškę kuo greičiausiai išsiveržti iš šios nepereinamos tankynės.

Visai suprantamas noras. Jau trečia diena, kaip raitelis klajoja, neturėdamas kito maisto, kaip tik sausos duonos žiauberelę ir miško uogų. O čia dar nuolatinė baimė patekti į priešų nagus arba nugarmėti klampiam liūne! Jau daug kartų jis tarėsi atradęs teisingą linkmę, bet turėjo vėl grįžti, nes liūliuojančios pelkės perkirsdavo kelią. Jis nežinojo, ar artėja prie kelionės tikslo, ar dar labiau tolsta, ar gal vis toj pat vietoj sukaliuojasi. Prieš tris dienas kryžiuotį kautyne su stabmeldžiais prūsais jis buvo atskirtas nuo savųjų ir, nežinodamas priūs miško ypatybių, jis tarėsi greičiau ir

gi šnėkėtis su jaunomis moterimis. Dargi motiną bučiuoti buvo draudžiama ordino broliams. Ar sulaužyti šį įsakymą, ar pagal savo įžodą, bėgti nuo pagundos ir vienam keliauti toliau? Būtų kvaila nepasinaudoti pasitaikiusia pagalba. Kiekvienas kitas jo vietoj taip pat pasielgtų, ir jo išpažinties klausytojas, davęs lengvą apgailą, suteiks išrیشimą.

Todėl jis nutarė joti tiesiai, tik aplenkė prieš jį buvusią tankynę. Staiga atsidūrė angoje skardžiais, kurį buvo išgraužęs upokšnio vanduo. Mūžiniški ažuolai dunksojo abiejose skardžiaus pusėse. Audros ir laiko parbloktas ažuolas gulėjo skersai upelį, o ant jo sėdėjo dainininkė. Tai buvo jauna prisaitė. Ji, matyti, nepastebėjo svetimšalio, o jis pakankamai turėjo laiko ją apžiūrėti. Drobinis apdaras dengė jos kūną, tik palikdamas kaklą ir skaisčiai baltas rankas, kuriomis ji rėmėsi ažuolo kamieno ir dainuodama lingavo į šalį. Geltoni plaukai buvo ant pečių perrišti kaspinėliu ir paiaidai bangavo ant nugaros. Basos kojos siekė vandenį, kuris čiuroleno po ažuolu.

Staiga ji pastebėjo svetimšalį ir, kaip žaibas nušokusi nuo ažuolo, sustojo kitapus upelio. Priešas. Ar jis vienas? Ar jį bus ir daugiau krūmuose? Raitelis suprato bežadį klausimą.

— Nebijok manęs, — riktelėjo jai, — aš esu vienas, paklydęs keleivis, nuvargęs ir išalkęs, jįškąs kelio iš šių begalinių miškų.

Jis prijojo arčiau. Ji tylomis stebėjo jį. Aišku, ji nesu-prato jo kalbos ir negalėjo jam suteikti jokių žinių.

— Esate kryžiuotį ordino riteris, — suskambejo tuomet gražia vokiečių kalba jos balsas.

— Tiesa, — atsakė jis. — Ir aš noriu grįžti vėl pas savuosius, kuriuos prieš trejetą dienų esu pametęs. Pasakyk man, kuriuo keliu turiu joti, kad prijočiau Karaliaučiaus pilį? — Saulė krypta į vakarus, — tarė mergaitė, — ir jūs negalėsite surasti tikrojo kelio prieblauda. Aš jums suteiksiu nakčiai pastogę ir maisto. Dievai liepia teikti prieglaudą svetimšaliui, nors jis net mūsų priešas būtų.

Jos balsas skambėjo taip paprastai ir nuoširdžiai, o mintis apie valgi ir poilsį buvo taip smagi nuvargusiam riteriui,

A. Tveraitis.

Atkelta iš 43 nr.

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

Daktaras būdamas tremtyje, atitęsęs nuo šaltinių, bet gimtosios kalbos meilės deginamas, ryžosi parašyti mūsų kalbos istoriją. Jo gimtosios kalbos meilė nugalėjo visas kliūtis ir pagimdė didelės literatūrinės reikšmės veikalą, kuriuo drąsiai galime didžiuotis prieš kitataučius! Parašyti tokios svarbos veikalą, tai neužtenka labai mylėti savo gimtąją kalbą, bet reikia turėti ir gerą istorinės kalbos mokėjimą, ko jam ir netrūksta. Jau vien „Lietuvių“ skirnyje išvardintieji 56-ši autorių 176 veikalai ar straipsniai aiškiai rodo autoriaus rimtą prie darbo priėjimą, pasirodymą gimtosios kalbos istorijos veikalą parašyti. Tas rodo, kad autorius, rašydamas šį veikalą, stengėsi visu rimtumu išvelgti ir mūsų gimtosios kalbos istoriją. Kalbos istoriją rašant, atitrukusiam nuo šaltinių, labai lengva suklypti! Bet mūsų džiaugsmui autorius rimtas mokslinis pasirodymas, didelė gimtosios kalbos meilė, jo darbštumas ir kruopštumas nugalėjo esamas kliūtis ir, reikia didžiuotis, kad jis nesuklypo!

Reikia pripažinti, kad autorius yra didelis mūsų kalbos menininkas. Juk mokslinį darbą parašyti vaizdžiai kalba, lengvu stiliumi, tai nėra jau toks paprastas ir lengvas dalykas. O čia autorius taip parašė, kad jo reikiama mintis plauktų plaukia, o žodžiai žais te žaidžia. Skaitydamas šią knygą, neįjungi to sunkumo, kurį patiria beskaitydamas kitas kokias nors mokslinio turinio knygas. Kalbos žodžius, sakinių paprastumas bei stiliaus lengvumas sudaro tokį įspūdį, turtum skaitytojas koki nors pirmąjį romaną ar puikią apysaką. Žmogus nė nepajunti, kai jau skyrių to skyriaus baigė, o po to akys automatiškai nuslysta į sekantį skyrių, kurį ryte ryši ir nepastebi, kaip pasiekė paskutinį knygos puslapį. Ši knyga bus labai maloniai, idomiai ir lengvai skaitoma ir tų skaitytojų, kurie ir neturi specialaus kalbinio pasiruošimo, bet tik jei domisi mūsų gimtosios kalbos raida. Tai didelė autoriaus dovana ne tik lietuviams, bet ir visiems tautiečiams, kaip naujiems taip ir seniesiems ateiviams, kurie dažnai turime labai blankias žinias apie mūsų gimtąją kalbą.

Reikia pažymėti, kad didelę teigiamybę, kad autorius, rašydamas mokslinį veikalą, vengia tarptautinių žodžių, o pasiskiria gimtosios kalbos žodžių terminologija. Rečiau vartojamus bendrinės lietuvių kalbos žodžius paaikšina tarp tautiniais žodžiais, pvz.: „atsajau (abstrakčiai)“ — 169-9, arba pagrečiu prie tarptautinio žodžio duoda ir lietuvišką,

pvz.: „... lietuvių kalbos žodžių etimologiją (kilmės aiškinimą)“ 200-14. Tokia žodžių vartoseną praturtina skaitytojo gimtosios kalbos žodyno lobyną.

Labai pagirtina, kad autorius knygos pabaigoje davė trumpą (243—255 psl.) šio veikalo anglų kalba santrauką, kuri įgalins ir nemokantį lietuviškai skaityti bent trumpai susipažinti su mūsų gimtosios kalbos raida bei jos mokslinė verte.

Baigiant rašyti, pravartu nors trumpai supažindinti skaitytoją visuomenę su knygos autoriumi Prof. Dr. Petru Joniku. Jis yra žemaitis, kilęs iš Pagramančio. Lietuvių kalbos studijas baigė Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, paskui dar gilinosi Vienos (Austrijoje) universitete pas prof. Bezenberger'į ir kituose Vakarų Europos universitetuose. Profesoriavo V. D. Ute Kaune ir Vilniaus Universitete, o tremtyje Pabaltijo Universitete Pinneberg'e. Da bar „Naujienose“ redaguoja „Kalbos Skyrių“ ir pats daug rašo lietuvių kalbos įvairias klausimais. Yra „Lietuvių Kalbos Draugijos“ Čikagos skyriaus pirmininkas, „Lituanistikos Instituto“ prezidentas ir „Amerikos Kalbininkų Draugijos“ narys. Jis kaip kalbininkas yra žinomas Amerikos ir Vakarų Europos mokslininkams - kalbininkams.

„Lietuvių Kalbos Istoriją“ patariama išgauti ne tik naujiesiems, bet ir seniesiems ateiviams, o ypač jų vaikams, kurie dar moka lietuviškai skaityti. Jie, perskaitę šią knygą, aiškiai išsitikins, kad jų tėvų kalba nėra tik praščiokėlių kalba, tinkanti tik kasdieniniam vartojimui namie, bet ji yra labai graži, sena kalba, kitų tautų mokslininkai labai brangina mūsų gimtąją lietuvių kalbą, tai mes susipažinkime su jos vystymosi raida, perskaitydami Prof. Dr. P. Joniko „Lietuvių Kalbos Istoriją“!

PARDUODAMAS

plytinis pastatas tabako augimui srityje su eikliu būdiniu: 3 ALEJOS BOWLING, 5 STALŲ POOL-ROOM ir SNACK BAR. LEDAI, CIGARETĖS ir įvairios „NOVELTIES“. ŠEŠI APARTMENTAI — VI SI IŠNUOMOTI, vienas rezervuojamas pirkėjui. Sutinka su 10.000 dol. įmokėjimu.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis pas:

ALEX PUZARA, P. O. BOX 38, RODNEY, ONT., arba skambinti 131 M.

MŪSŲ SPORTAS

LIETUVIŲ SPORTO ORGANIZACIJA ANGLIJOJE.

Emigracijos ir užjūris pada riniai pradėjo reikštis D. B. L. Sporto Sąjod 30 metų gražaus gyvavimo, dėl didelio klubų ir pavienių narių nubėgimo nebeberado galimybių ir praktinės naudos tęsti tolimesnį darbą ir nustojo egzistavusi.

Liūdnas įvykis, ypatingai, kad su Sąjodos susilikvidavimu tampa palietas šio krašto lietuvių jaunimas, kuris neturi jo kitos specialios jaunimui organizacijos, suardomas susidaręs ryšis tarp įvairių kolonijų sporto mėgėjų ir bičiulių ir nustoja organizacijos, kur joki partiniai, religiniai ir kiti įsitikinimai neturi jokios reikšmės, kur per kūno lavinimą buvo siekiama lavinti ir dvasines jėgas — išmokyti nepersidžiaugti laimėjimais ir be priekaištų priimti pralaimėjimus, išmokyti savikritikos, įsijauti ir bendrai dirbančio vieto pulsą ir išmokyti įvertinti priešą.

Sporto Sąjoda gimė jau 1948 m. Tuo metu jau egzistuojančio Manchesterio „Kovo“ nariai: G. Glatkauskas, V.

Steponavičius, L. Puzinas ir P. Kakėrenas pasiėmė iniciatyvą ir tuoj susirūš su D. B. L. S-gos Centru. Bendradarbiaujant su tuometiniu S-gos Centro Valdybos sekretoriumi Kau lenu, paruošta Sąjodos įstatai ir duota organizacijai D. B. L. Sporto Sąjodos vardas. Išsanti neta beveik 100 atsisaukimų D. B. L. S-gos skyrius ir pavienius sportininkus ir greitai pradėjo plaukti atsakymai. Vienur jie buvo teigiami, kitur — neigiami, bet pamažu Sąjoda pradėjo rodyti kontrastus. Sudarymui pradinį Sąjodos finansų, gauta parama iš D. B. L. S-gos, kuri ir vėliau kiekvienais metais nešė didžiausią dalį Sąjodos išlaidų našta. Padidiniui šios paramos, Sąjodos organizacinės vadovybės pavadė futboloteriją, kuri atnešė šio tokio pelno.

Taip sudaryta pradžia ir 1940 m. liepos 12 d. Manchesterio Lietuvių Klubu pataipose sušauktas steigiamasis Sąjodos skyrių narių suvažiavimas.

Suvažiavime atstovai iš 7 Sąjodos skyrių, turinčių apie 150 narių. Nebloga pradžia. Suva

A.J. Norkeliūnas

PER SAVO AGENTŲRĄ

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

AŠTUNTI METAI KAIK DRAUDŽIA GYVASTI, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIRGIMUS ir NELAIMINGUS ATSTIKIMUS. BENDRAI SAŽININGAI PATARNAUJA VISOSE DRAUDIMO SRITYSE.

5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36

Tel. CL 2363

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIK KITUR.

7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

jog jis ilgai negalvojo, ar sutiks su ordenu taisyklėmis, jeigu priims mergaitės pagalbą.

Ji tvirtu žingsniu perėjo per kamieną ir atsidūrė greta jo. — Malonėkite nultipti nuo žirgo. Aš jį nuvesiu į saugią vietą, o paskui ir jus parsivesiu.

Jis nespriešino, ji vedė gyvulį siauru takeliu į tankynę. Ilgai jis stovėjo vienas ir jau ėmė abejoti, ar ne kvailai bus pasielgęs. Visko gali būti. Bet jis turėjo karda ir buvo švenčiausios mergelės globoje.

Pagaliam ji vėl atsirado šalia jo ir tarė, rodydama į upelį: — Sek paskui mane anon pusėn. Mano pirkelė netoli.

Jis ėjo iš paskos siauru lieptu ir tiriamai žiūrėjo į mergaitę. Buvo aišku, kad ji nepriklausė žemajam luomui. Jos kalba ir judesiai aiškiai rodė, kad ji buvo pratusi įsakinėti. Ji bus kilusi iš šios šalies bajorų giminės, gal ji dukterė kunigaikščio, kurie čia vadinami rykiais.

— Kuo tamsta vardu? — paklausė jis, netyčiomis „tu“ pakeisdamas „tamsta“.

— Nomedas, — atsakė ji.

— O tamstos giminė? Tamsta būsi ne žemo kilimo?

— Mano tėvas yra vienas iš pikčiausių tamstos priešų.

O tamsta kuo vardu?

— Klausas Ekšteinietis, mano tėviškė pačioje Vokietijos širdyje, netoli Magdeburgo miesto.

— Magdeburgas? Ar žinote riterį Kirchalčą, — nuste-busi paklausė.

— Aš žinojau jį. Ir jis neteko savo gyvybės šioje šalyje, kaip ir daugelis kitų riterių.

— Gaila, bet jo negalima buvo išgelbėti. Tai buvo Dievo valia, kad jis mirė.

Tai ji pasakė kažkaip neaiškiai nusišukusi į šalį, ir palydovas jos negalėjo suprasti. Paskum ji tarė paprastu, ramiu balsu:

— Duok savo ranką, kad aš galėčiau tamsta vesti. Mūsų keliai — ne svetimšaliams.

Ji palenkė į šalį nukarusią šakelę ir abudu žengė siauru takeliu tarp beržų. Taip tankiai augo medžiai, jog buvo be-

veik tamsu, nors saulė dar tik rengėsi leistis. Dažnai rodėsi, kad takas eina visai kita linkme. Klausas vienas visai nebūtų numanęs, kaip toli nuo upelio jis eina. Po geros valandėlės tankmė prašvito ir Nomedas sustojo.

— Palauk valandėlę, — tarė ji, — aš noriu pasižvalgyti. Po trumpos valandėlės ji vėl grįžo.

— Eik; viskas saugu. Nieko nėra pirkelėje, tik senoji auklė Laumė, — tarė ji, toliau vėsdoma riterį.

Iš miško tankmės jie išėjo į skynimą, kur stovėjo atskiros pirkelės. Jaunasis riteris neturėjo daug laiko smalsiai žvalgytis, nes arti dunksojo Nomedos pirkelė, kurios užpakalinė siena buvo prie pat miško. Tai buvo paprastas, nepuošus pastatas, šiaip taip sukuramas iš rąstų ir akmenų. Nomedas įvedė svetimšalį pro žemas duris į vidų. Asloje ant akmenų priežodį vašingai ruseno ugnelė. Sena moteris sukinėjosi aplinkui, bet nemetė darbo, kai juodu ėjo, tik tiriamai sužiuro į svetimšalį.

Nomedas priejo prie jos ir pasikeitė keliais svetimos kalbos žodžiais; ir tai kažką atsakė senelė. Klausas nesuprato, bet senelė rodėsi nusileidžianti mergaitei. Nomedas pristūmė kėdę prie židinio ir pakvietė riterį būti kaip namie.

Sis pakvietimą priėmė. Jis nusiėmė savo šalną, kuris spaudė jam galvą, ir čia pat pasidėjo skydą. Tuomet jis tiriamai apsidairė. Visokie padargai, kurie buvo ne moterims skirti, rodė jam, kad Nomedas ne viena gyvena toje pirkelėje. Ant sienos kabojo ginklai, žvejybos tinklai, be to, nuostabūs daiktai, kurių paskirties Klausas nežinojo, bet kurie, jo nuomone, turėjo būti skirti pagoniškos apeigoms.

Storos medžiagos uždangos iš dviejų pusių dengė pirkios vidų, iš trečios pusės maži langėliai skurdžiai leido dienos šviesą.

Šen ten pasisukaliojusi, Nomedas priejo prie jo ir tarė, rodydama namudę.

— Jūsų pilys Vokietijoje daug gražesnės. Mes taip pat ne visuomet gyvename tokiose žemose pirkiose.

— Iš kur tamsta žinai, kad mes pilyse gyvename?

— Tamsta manai, kad pirkimis esi svetimšalis, su kuriuo

Mokslo-technikos naujienos

PRIEŠ 75 METUS

Edisono išradimas padarė perversmą.

Išsivaizduokime staiga netekę elektros energijos: sustotų automobiliai, lėktuvai, keltuvai, netektume šviesos, radijo, televizijos; veik jokia operacija nebūtų įmanoma, neveiktų kėpyklos, fabrikai, kasyklos, spaustuvs; daugumoje namų žmonės liktų be maisto, be skalbinių, be pačių paprasčiausių ir reikalingiausių namų apyvokos reikmenų. Gyve

ziavimas patvirtina Sąjodos įstatų, samata, nutiesė planus ateičiai, išrinkta vieniems metams Sąjodos vadovybę iš G. Glatkausko, V. Steponavičiaus, V. Bruzgelevičiaus, A. Baliukonio ir N. Martinkos ir tuo Sąjoda pradėjo oficialiai veikti. Sąjodos vadovybė tuoj griebėsi darbo ir metų laikotarpyje buvo pravedta krepšinio turnyras Halifax'e, kur Halifax „Vilnius“ išėjo laimėtoju, sta lo teniso pirmenybės, kur meis teriu liko B. Vilūnas ir krepšinio pirmenybės, kuriose meis terio vardą išsikovojo Manchesterio „Kovas“.

Taip pat tais pačiais metais buvo pradėta leisti sporto žurnalas viso pasaulio lietuviams sportininkams — „Sporto Dienos“, kurio gyvenimas, deja, dėl pačių sportininkų kaltės, nutrūko po 3-čio nr.

Sekančiais veikimo metais Sąjodos vadovybę sudarė Vilutis, Bruzinskas, Stabačinskas, Navickas ir Baliukonis. Tais metais be anksčiau minėtų sportinių įvykių, dar buvo praveda ir šachmatų pirmenybės, kuriose meisterio vardą išsikovojo Mončianskas. Krepšinio meisteriu vėl liko „Kovas“, stalo teniso meisteriu — V. Piščikas, o krepšinio turnyrą laimi Nottinghamo „Nemunas“.

Pradžią trečių veikimo metų prasidėjo jau sugriuvimo ženkle. Kai kurie klubai jau buvo išnykę iš akiračio — Bradfordo „Šarūnas“, Nottinghamo „Nemunas“, Conventrio „Apukas“ ir „Sakalas“, kuris anksčiau buvo toks veiklus, jau stovėjo subyrėjimo slenkstyje ir, beegzistuoja šachmatų stklia, kuri Halifax'e plačiai garsina lietuvių savo puikiais laimėjimais.

Esant tokiai padėčiai, Sąjodos vadovybė (Žemaičio, Steponavičiaus, Bruzinsko, Čiako ir Vilūčio) priejo prie liūdnos išvados, kad tolimesnis Sąjodos veikimas nebeįmanomas, todėl kovo 30 d. nutarė Sąją likviduoti.

Šiuo metu beveikia tik 2 klubai: Halifax'o „Vilnius“ — šachmatų ir Manchesterio „Kovas“, kuris, kuris dėka kitų klubų susilikvidavimo, žymiai pastiprino savo eiles ir šiuo metu yra tikrai pajėgus vienetas.

nimas staiga pasidarytų nemėjanomas ir daug žmonių būtų priversti mirti lėta ir skaudžia bado mirtimi. Dabartinis modernusis gyvenimas priklauso nuo elektros energijos tiek daug, kad jos netekimas pada rytų gyvenimą daug, daug blogesnę negu kad jis buvo prieš 75 metus išrandant ir gyvenimui pritaikant elektrą.

Civilizacija ir jos vaisiais besidžiaugiant turi būti dėkingi 1878 metų spalio 15 dieną Tomo Alvos Edisono ir jo draugų įsteigta pirmąją Amerikoje elektros tyrimų laboratorijai. Ne kas kitas, kaip T. A. Edisonas 1879. X. 19 pirmą kartą pavertė elektros srovę šviesa. Jo išrasta anglies siūlelio elektros lemputė sušvito ištisai 40 valandų! Vos metams praslinkus, 1880 spalį buvo pradėta išrastųjų elektros lempučių gamyba, o 1882 IX. 4. pradėjo veikti New Yorke pirmoji elektros jėgainė tiekianti srovę 59 naudotojų, keliems šimtams elektros lempučių. 59 naudotojai buvo prieš 71 metus! Ar mes bent vienas dabar galėtume išsivaizduoti savo gyvenimą be elektrinio apšvietimo ir visų kitų elektros judinamų įtaisų?

KANADOJE STATOMA DIDELĖ JĖGAINĖ

Vakarinėje Kanadoje, Britų Kolumbijoje, 400 mylių į šiaurę nuo Vancouver, prie Keman, statoma didelė hidroelektrinė jėgainė, skirta aliuminio gamybai. Pati jėgainė įrengiama požeminėje uoloje, kad apsaugojus nuo sniego ir žemės slinkimų, kurie dažnai pasitaiko toje vietoje. Nors tokia statyba yra brangesnė, tačiau jėgainės eksploatacija bus pigesnė.

Iš Keman jėgainės bus praveda 50 mylių oro linija į didžiausią pasauly dviejų su puse mylių ilgio aliuminio tirpyklą (smelter), įrengiamą naujame mieste Kitimat. Ta oro linija perkirs kalnus, pasiekdama augščiausioje vietoje 5.300 pėdas. Kai jėgainė bus įrengta, dviguba oro linija perduos iš jėgainės į aliuminio gamyklą, esančią Kitimat, 1.700.000 kilovatų. Tuo tarpu numatyta iki 1954 m. instaliuoti pirmus 318.000 kw.

1954 metais bus įrengtos trys pirmos impulsinio tipo vandens turbinos po 106.000 kva. Jų pagaminamos energijos pakaks pagaminti 183 milijonams svarų aliuminio per metus.

Vandens rezervuaras, kuris maitina jėgainę, yra 150 mylių ilgio. Jis įrengtas kalnuose 2.600 pėdų augščiau jėgainės. Vanduo pasiekia jėgainę 10 mylių tuneliu, iškastu uolienoje. (BL) loje.

Nomedas kalbasi, — paklausė ji išdidžiai. — Mes, čia, savo žemėje, turime taip pat ir jūsiškių pilį ir iš jų galime matyti, kaip jūs esate pratę gyventi.

Jos žodžiais prabilo priešas ir prabilo riteriui, kad jis prūsaitės svečias. Gražus buvo jos paveikslas, kai piktumu žaibuojančiomis akimis, židinio žarijų atspindžioje ji stovėjo prieš jį. Keistas jausmas pakilo jaunuolio krūtinėje: nuste-bimas ir pasigėrėjimas, kas kryžiuočiu buvo draudžiama.

Ji nusišuko ir vėl nuėjo padėti senajai Laumei. Jame staiga pabudo pavojaus nujautimas. Persižegnojęs, sukalbėjo maldelę nuo apžavų.

Nomedas vėl priejo, pastatė prieš jį stalą ir atnešė vakarienę, kurią ji su Laume buvo patiekusi. Kepta vėbriena, keletas kiaušinių, duona, švotos mėsos — viskas pigu, bet rite riu tai buvo puikiesni patiekalai, negu iškilniuose puotose. Nomedas atsisėdo ant suolo, kitapus stalo. Jo klausiamas, ar drauge nenorės vakarieniauti, atsakė ramiai, kad tėviškės papročiai draudžia moterims ir mergaitėms valgyti su vyrais. Ji tyrė jį rimtai, vėl pripildė šotį ir trumpai atsakinėjo į jo klausimus.

Staiga miške suaidėjo. Žingsniai ir ginklų žlegėjimas. Pašokęs Klausas, griebė šalną ir skydą.

— Švenčiausioji Mergelė Marija! Aš — išdaviko auka! suriko jis. — Bet aš jiems dykai nepasiduosiu!

Taip pat ir Nomedas priėjo prie lango.

— Eik už uždangos, greičiau! — sušuko ji riteriui. — Laume, stalą su vakariene neš tenai. Rodos, jie tikrai čia eina.

Senelė skubiai įvykdė įsakymą. Klausas negriežtai murmėjo pasipriešinimo žodžius. Jis kovodamas turįs mirti.

— Nebūk kvailys, — tarė Nomedas. — Tamsta manai, kad mes, prūsai, žudome savo svečius, kaip kad riteris Folradas Nuostabusis, kuris kartą supleškino savo svečius su visa pilimi Lancenberge? — Dar vis svyruojantį riterį ji ištūmė į šalį ir užtraukė užuolaidas. — Aš einu pasišnekėti su tėvu.

Laumė palieka priemenę, — sušuko ji jam.

Daugiau bus.

SAUGU — PATIKIMA — SAŽININGAI!

Mann & Martel

REALTORS

1245 BLOOR ST. W. (prie Lansdowne) Tel. OL. 8481

Daugelio lietuvių išbandyta patikima nuosavybių pirkimo-pardavimo įstaiga turi pasiūlymų visuose Tamstų pageidaujamuose rajonuose ir pagal Tamstų norimą kainą.

\$10.000 pilna kaina, Beresford-Bloor. Atskiras 6 k. namas, alyv. šild., garažas. Įmokėti apie \$3.000.

\$12.000 pilna kaina. Indian Rd.-Bloor. 7 k. puikių plytų namas, moderni virtuvė, alyvos šildymas, garažas.

\$13.500 pilna kaina. Mountview-Bloor. 8 k., mūr., vandens alyv. šild., labai gera medžiaga stovyje.

\$16.000 pilna kaina. Bloor-Windermere. Atsk., 8 k., modernus mūro namas, vandens šildymas, garažas.

\$14.500 pilna kaina. H. Park Roncesvalles. 8 k., mūrinis, 3 virtuv., nepereinami, švieži sūsi ir jaukūs kambariai.

\$15.400 pilna kaina. Parkdale. 9 k., atskiras mūro namas, nepereinami k., didelis sklypas.

Turime pasiūlymų: įvairiausių biznių, farmų, gazolino stočių, žemės sklypų ir tt. Suteikiame paskolas ir morgičius.

MŪSŲ ATSTOVAS

Zigmas UMBRAŽŪNAS

mielai Tamstoms suteiks plačių informacijų, aprodys ir padės išsirinkti. Prašom kreiptis į jį asmeniškai arba TELEF.: įstaigos OL. 8481 Namų ME 0667

JEIGU NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ BEI

BIZNĮ, KREIPKIS Į

J. KARPIS

REAL ESTATE

ČIA SAVO KALBA GALĖSI IŠSIAIŠKINTI VISUS REIKALUS ir GAUSI REIKIAMĄ PATARIMĄ BEI PATARNAVIMĄ.

J. KARPIS

REAL ESTATE

1609 DUNDAS ST. W. OL 7996-7. Toronto.

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turime didelį pasirinkimą įvairių angliškių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

E. D. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto. Tel. LL 9626.

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosėnas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvieną dieną (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

Maloniai pranešame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKA LAIS KREIPKITES Į MŪSŲ ATSTOVĄ

V. PESECKA

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val. DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ ir SUNKVEŽIMIŲ. BE TO GREITAI IR SAŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

Saugu—Patikima

DIDZIAUSIAS NAMŲ PASIRINKIMAS

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

PIRKDAMI AR PARDUODAMI PASITARKITE SUMŪSŲ EKSPERTAIS.

MES TURIME ŠIMTUS ĮVAIRIAUSIŲ NAMŲ. TAIP PAT DUODAME PASKOLAS.

MŪSŲ NAMŲ APRAŠYMAI SU FOTO NUOTRAUKOMIS PALENGVINS JUMS PASIRINKTI NAMUS.

PLATESNIŲ INFORMACIJŲ IR VISAIS NAMŲ PIRKIMO - PARDAVIMO REIKALAIS KREIPKITES

A. KIRSONIS

Telef.: OL 7511

V. MORKIS

Telef.: OL 7511

B. SERGAUTIS

Telef.: OL 7511

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin) — TORONTO.

HAMILTONE

visa is nekilnojamo turto pirkimo bei pardavimo reikalais kreipkitės į šios įstaigos atstovus

Hamiltono

J. Valevičius ir A. Prancėvičius

Visokeriopas informacijas suteiks bei

patars namų problemose nemokamai. Skambinkite ar užsikite į įstaigą 913 MAIN ST. E. HAMILTON—TEL. 9-4121

RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

SKYRIAI: TORONTO — HAMILTON — LONDON — EARNIA — KITCHENER — PETERBOROUGH

J. J. ELLIS, Realtor

383 RONCESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO OL 6321, BUTO LA 6338

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A Bloor St. W., (prie Dovercourt) II augšte,

„CLARE'S BEAUTY PARLOR“

daro pusmetinius ir vienkartinius šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Tel. LL 8871. Prašoma užsisakyti iš anksto.

Savininkės G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė.

LO 2710

MICHAEL KOPRIVICA

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

1489 DUNDAS ST. W. (kampas Dufferin) Toronto.

pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis, mielai jums patarnausim!

KE 1118

J. GREEN

REAL ESTATE AND BUSINESS BROKER

933 Bloor St. W. Toronto.

Pirkdami ar parduodami namus pasitarkit su mumis — mielai jums patarnausim!

HAMILTONO PARAFIJOS REIKALAI.

Atkelta iš 4 puslapio.

kia, formaliai imant, buvo viskas tvarkoje. Jeigu susirinkimas pritarė, taigi viskas tvarkoje. Matyt, mano mielas „parapijietis“ esi didelis formalistas ir žinai tik vieną formulę susirinkimo, juk uždavinį spresti galima panaudoti įvairias formules ir gausi tas pats atsakymas. Viena formulė uždavinį sprendžiant turi ilgesnį kelią, kita formulė turi trumpesnį kelią, bet tas pats atsakymas. Aš padariau išvadą, kad mano mielo „parapijietis“ nebuvo susirinkime; jeigu būtų, tai reikė jo kitaip formuluoti. Žmonės skubėjo į namus po Krištaus Karaliaus minėjimo. Šį kartą buvo labai rimtai žiūrima į

Kun. J. Tadarauškas, Parapijos klebonas.

W. A. LENCKI,

B. A., L. L. B.

TEISININKAS —

Advokatas — Notaras

100 Adelaide St. W.

Room 107

Telefonas EM. 6-4182

Toronto

Dr. N. Novošickis

DANTŲ GYDYTOJAS (Lietuvis)

345 BLOOR St. West

(kampas Bloor - Huron)

... TORONTO ...

Telefonas MI 2003

Priėmimo val. nuo 9 v. iki

5 v. ir pagal susitarimą.

HAMILTONUI, TORONTUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl ĮRENGIMAI DAROMI ŽYMAI PAPIGINTOMIS KAINOMIS IR IŠSIMOKĖJIMUI DVIEMS METAMS. VISI PATARIMAI VELTUI.

Užsakymai priimami:

Hamiltono: 18 Spadina Ave. Telefonas 9-2035.

Toronto: 693 Dovercourt Rd. Telefonas LO 8951.

Dr. A. Pacevičius

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto

Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778

Rentgenas. Fysioterapija. Laboratoriniai tyrimai.

Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v.

ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

Sault Ste Marie, Ont.

MŪSŲ BENDRUOMENĖS NAUJIENOS.

S. S. Marie apylinkės valdyba pradėjo kalėdinį aukų rinkimą, paremti vargstantiems lietuviams Vokietijoje ir paremti lietuvišką mokyklą.

Darbo reikalai.

Vietos didžiuliam plieno fabrike Algoma Steel Co., nuo lapkričio 15 d. prasidėjo didesnis darbininkų pasiuntimas į fabriko kiemą, iš ten jauniausi darbininkai laikinai būsią atleisti dvejui mėnesiui ar ilgesniam laikui. Anksčiau yra paleistų apie 300 darbininkų. Šį kartą skaitlinė būsimi didesnė, nes pasieks ir tuos, kurie turi 2 metų darbo stažą. Į šią nemalonią skaitlinę pakliūs keletas ir mūsų tautiečių.

Be to, mūsų mažam miestely yra keletas mažesnių įmonių. Ir tenai vyksta darbininkų atleidimas. Tai mūsų apylinkė darbo gauti darosi sunkiau. O prie pašalpos gavimo įstaigos durų darbininkų eilės kasdien darosi didesnės.

Mūsų ligonys.

P. Kaminskienė serga jau

dvi savaites. Grįžo iš ligoninės ir gydomi namie.

A. Girdzevičienė serga trečią savaitę; gydomi namie — kasdien ją lanko gydytojas.

P. Skaržinskienė išvyko į ligoninę.

Nemalonus teismas.

Lapkričio 2 d. Sault Ste Marie apylinkės teismas nubaudė pil. V. 100 dol. pinigine bauda, arba nesumokėjus — 3 mėn. kalėjimo už sumušimą žmonos. Be to, jis įspėtas, kad pasikartos nusikaltimas, sekanči kartą bus baustas 2 metais kalėjimo. Paaiškėjo, kad muštinės įvyko todėl, kad žmona pradėjusi flirtu su piliečiu K. dėl ko šeimoje kilo nesantaika, privedusi net prie muštynių.

Baisu net pagalvoti. Tokioje mažoje lietuvių saujelėje, šiais metais jau griūva penktas šeima.

Net vietos anglų spauda nu piešė tą visą dalyką... Tokiais dalykais mes žeminam anglų ir kitų tautybių akys savo vardą ir garbę.

Paliepiškis.

LONDON, Ont.

KTRIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS.

Lapkričio 28 dieną, šeštadienį, visai Londono lietuvių bendruomenei vietos skautai rengia mūsų kariuomenės šventės — 35 metų sukakties minėjimą, Ukrainiečių salėje, La yard g-vė Nr. 625.

Po oficialiosios dalies, bus poezijos, dainų ir išeizavimo montažas. Pradžia 7 val. vak.

Tuoju po minėjimo apylinkės valdyba toje pačioje salėje rengia pobūvį: bus šokiai, žaidimai, įdomi loterija ir kt.

Maloniai kviečiame atsilankyti visus londoniškis. Taip pat mielai laukiame svečių iš artimesnių apylinkių, kaip Wo

odstocko, Rodney, Ingersoll ir kitų.

SEKMINGAI VYKSTA AUKŲ VAJUS.

Londono apylinkėje šalpos vajus eina į galą. Daugumas tautiečių gausiai aukoja, ypač 16 Vasario gimnazijai remti. Pav., Jonas Tonkūnas, paaukojo gimnazijai net 16 dolerių. Yra nemaža tautiečių, kurie davė po 10 dolerių.

Rūbų ir avalinės rinkliava dar tebevyksta. Visų tų, kurie dar turi aukotinių daiktų, prašoma, surišus į pūdelį, įteikti tiesiog valdybai, šiuo adresu: 460 Dufferin Ave.

Apyl. V.ba.

S U D B U R Y, Ont.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ.

Lapkričio mėn. 28 d. 7 val. p. p., Kroatų salėje, KLB Sudburio Apylinkės Valdyba rengia Lietuvos kariuomenės šventės minėjimą.

Minėjimo pelnas bus skiriamas šalpos fondui. Praeito vakaro, kuris įvyko š. m. spalio

mėn. 31 d., gautas pelnas — 68,15 dol., paskirtas Tautos Fondui.

Visus Sudburio ir Apylinkės gyventojus kviečiame skatlingai dalyvauti.

KLB Sudburio Apylinkės Valdyba.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK Ave, Montreal. Tel. HA 7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIUDESIO VALANDŲ

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAMPE, PRIE PAT AUŠROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS
4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

Siu v ė j a s

P. ŠIDLAUSKAS

PRIIMU ĮVAIRIUS UŽSAKYMUS. ANGLIŠKŲ IR VIETINIŲ MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE.

ATLIEKU MENIŠKĄ DARBĄ.

UŽ SAVO DARBĄ GARANTUOJU.

Kreiptis vakarais po 6 val. Tel. HA 8022
1124 Chenneville St. Apt. 2 (kampas Bleury ir Dorchester)
MONTREAL

Atkelta iš 3-čio puslapio. netiesi savo išpareigojimų, kuriuos joms uždėda Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija, o todėl pagal Jungtinių Tautų Chartos 6 str. turi būti iš Jungtinių Tautų pašalinti.

4. Pagaliau mes laikome, kad Jungtinių Tautų Chartos įžanga ir 1, 55 bei 56 str. išpareigoja visus Jungtinių Tautų narius imtis visų kitų būtinų veiksmų priverčiamajam darbui panaikinti visur, kur pa saulyje jis bepasireiškė.

Lietuvos vardu rezoliuciją pasirašė LLK pirmininkas Vaclovas Sidzikauskas.

Rezoliucijai Jungtinių Tautų Gen. Sekretoriui įteikti susirinkimas išrinko 4 asmenų delegaciją.

Ta proga Amerikos Balsas ir Laisvosios Europos Radijas įrekordavo atskirų kraštų atstovų kalbas į savo pavergtuosius kraštus. Lietuvių vardu prezidentas.

žodį tarė LLK pirmininkas V. Sidzikauskas ir LLK nariai V. Vaitiekūnas, ir J. Audėnas. Į susirinkimą buvo apsilankę ir Europos Laisvės Komiteto atstovai.

SAMUEL'S CAR MARKET INC.

MOKA AUGSTESNĘ KAINĄ UŽ TAMSTŲ AUTOMOBILĮ ir KEIČIANT JŪSIŠKĮ ĮVERTINA AUGŠČIAU, NEI BET KURIS PREKYBININKAS Mieste.

PIRKDAMI VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, PAS MUS GAUSITE GERESNĖS SĄLYGOMIS, NEI BET KUR KITUR Mieste.

TAMSTŲ DISPOZICIJAI TURIME VISŲ RŪŠIŲ NAUJŲ AUTOMOBILIŲ.

TOLIMESNEI INFORMACIJAI KREIPKITES AR SKAMBINKITE

Lietuviui atstovui
Mr. HENRY ADOMONIUI

Mr. J. C. PAQUETTE, Manager

8945 Lajeunesse, Montreal.
Telefonai: DU — 3289; DU — 7995; VE 6681.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.
Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

Mielai padedu norintiems pirkti ir parduoti namus, sklypus ir farmas.

Atstovas J. SKUČAS

LAURENTIDE REALTIES CO. LTD.
7241—24th Avenue Ville St. Michel. Res. Tel. RA 2-6152

Lietuviška moterų kirpykla

DARO SUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal. Fitzroy 3292.

PIGIOMIS KAINOMIS PIRMOS RŪSIES:

Šviežią, rūkytą, konservuotą ir virtą mėsą, paukščius, dešras, kumpį, sviestą, sūrį kiaušinius ir kitus maisto produktus galima gauti tik pas

PUNKRĮ ir KRASAUSKĄ

335 RONCESVALLES AVE, TORONTO.

7697 CENTRAL, VILLE LASALLE, HE 3207

LE MIEUX LINGERIE

VAIKIŠKI IR MOTERIŠKI DRABUŽIAI.

Taipogi yra priimami DAŽYMO ir PROSINIMO darbai sumažintomis kainomis.

5% nuolaida patiekusiam šį skelbimą.

BELLAZZI-LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Maçonite, statybinis popieris.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montrel.

MAMERTAS MAČIUKAS

DIPLOMUOTAS MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS.

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS — NAUJAUSIOS MADOS.

SKUBUS PATARNAVIMAS.

SPECIALIZUOJUS UŽSAKYMAIS PASTU

(mail orders) iš visų Kanados ir JAV vietovių.

Adresas: kampas Mount Royal ir Brebeuf, Montreal.
(vienas blokas į rytus nuo De la ROCHE)

įėjimas: 4504 Brebeuf St. Tel. FR 9141; Res.tel. RA 2-1726.

Dėmesio šiam sąrašui!

KALĖDOMS IR NAUJIEMS METAMS ARTEJANT.

Ką gi galima gražesnio, kultūringesnio ir paprastesnio padovanoti vaikams, giminėms, pažįstamiems ir kitataučiams, kaip knyga? Čia patiekiamas jų sąrašas ir kainos su persiuntimu: Knyga jums suteiks paguodos ir sukels gerų minčių, pažadins viltis ir praskaidrins bent kokią nuotaiką. Štai jums knygų sąrašas, iš kurio galite pasirinkti, kas patinka. Knyga Jūsų neapvils, nes ji geriausias Jūsų draugas, palydovas ke-
lionėse ir Jūsų guodėjas poilsio metu.

Prof. Jonikas. LIET. KALBOS ISTORIJA	3,00
A. Munthe. SAN MICHEL I ir II t.	5,00
Merimee. KOLOMBA, romanas.	2,50
P. Andriūsis. ANOJ PUSEJ EZERO.	1,50
J. Jankus. PO RAGANOS KIRVIU.	1,50
J. Cicėnas. VILNIUS TARP AUDRŲ.	5,50
Pirandello. PIRMOJI NAKTIS.	1,50
Prof. V. Biržiška. SEN. LIET. RASTŲ ISTORIJA	2,00
Francois Mauriac. GYVACIŲ LIZDAS. Romanas.	2,60
Sukaktuvinis „VARPAS“	1,00
Putinas. KELIAI IR KRYŽKELIAI.	2,50
Balys Sruoga. GIESMĖ APIE GEDIMINĄ	2,00
Juožas Grušas. PABUČIAVIMAS.	1,00
Kazys Brinkis. BALTASIS VILKAS.	1,00
Balys Sruoga. KAZIMIERAS SAPIEGA.	2,50
Kazys Boruta. BALTARAGIO MALŪNAS.	2,50
Ig. Šeinius. RAUDONASIS TVANAS	3,50
A. Mickevičius. KONRADAS VALENRODAS	1,50
A. Škėma. ŠVENTOJI INGA	2,50
V. Žemkalnis. KUDIRKOS SĄJŪDIS	0,75
K. Binkis. LYRIKA	2,00
Vincas KRĖVĖ MICKEVIČIUS	2,00
B. Stundžia. BURIIVIMAS IR JŪRININKYSTĖ	2,00
J. Grabauskas. KELIAS Į PASISEKIMĄ.	2,00
August Gailit. TOMAS NIPERNADIS. Romanas.	2,50
L. Dovydenas. BROLIAI DOMEIKOS, romanas.	2,50
Politinis žurnalas LIETUVA	0,50
Simonaitytė, AUGŠTŲJŲ ŠIMONIŲ LIKIMAS, rom.	3,50
K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLĖ, romanas	2,—
400 metų PIRMAI NEMUNO POEMAI	1,—
B. Rukša. UGNIES PARDAVĖJAS	1,—
B. Rukša. ŽEMĖS RANKOS	1,—
F. Lavinskas. ANGLIAKASIŲ ATSIMINIMAI	3,00
Žurnalas LITERATŪROS LANKAI	1,—
J. Mateika. ŽALGIO MŪŠIS, spalvomis.	0,75
J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS	1,50
S. Ragana, SENAME DVARE, romanas	2,—
J. Balys, LIET. TAUTOSAKOS SKAITYMAI	3,—
Almanachas ŽEMĖ, 4 autoriai	4,—
V. Ramonas, KRYŽIAI, romanas	2,—
J. Jankus, NAKTIS ANT MORŲ, romanas	2,50
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI ir MINTYS	1,50
P. Orintaitė, MARTI IŠ MIESTO	0,75
S. Zobarskas, RIESTAUSIO SŪNUS, vaikams	0,75
S. Zobarskas, PER ŠALTĮ IR VĖJĄ, vaikams	0,40
S. Zobarskas, GANYKLŲ VAIKAI	0,80
V. Tamulaitis, SUGRĮŽIMAS	1,10
Vydūnas, TAURESNIO ŽMOGAUS UZTEKĖJIMAS	0,30
Vydūnas, BHAGAVAD - GITA, iš sanskrito	0,30
Tulpė, TILTO SARGAS, romanas	1,—
J. Kaupas, Dr. KRIPŠTUKAS PRAGARE	1,—
Prof. Roemeris, LIETUVOS SOVIETIZACIJA	0,25
Vytėnis, RAUDONŲJŲ ŽVAIGZDĖ, žudynės	0,75
Literatūros METRASTIS, 400 puslapių	1,—
4 autoriai, PROZA	1,25
Br. Pieteris, LAPĖS PASAKA	1,10
J. Gailius, KARTUVĖS	1,—
Maupassant, KAROLIAI, novelės	2,50
P. Lagerkvist, BARABAS, romanas	2,25
Marius Katiliškis, UŽUOVĖJA	3,50

Šios knygos gaunamos „Nepr. Lietuvos“ redakcijoje:

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

Dėkite į voką pinigus ir siųskite, — tuojau gausite knygas.

— Amerikos Lietuvių Kon T-bos vietos skyriaus pirminin grese Los Angeles lietuviams kas ir Vladas Bakūnas. atstovaus Charles Lukšis, AL

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzin

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

HAMILTONE!

HAMILTONE!

LIETUVISKI FILMAI!

Š. m. gruodžio mėn. 6 d. (sekmadienį) St. Michael salėje, 213 James St. N. bus rodomi **BROLIŲ MOTUZŲ SPALVUOTAME FILME**

LIETUVOS VAIZDAI

Bilietai iš anksto gaunami pas Niagara Restaurant sa vininką J. Girdvainį, 244 James St. N. maisto prod. krautuvėse; Peoples Market sav. A. Steigvilą, 231 James St. N. ir 344 Main St. W. ir sekmadieniais po paldų „parapijos salėje pas K. Baroną.

Iėjimas suaugusiems 1 dol. Iš anksto nusipirkus 75 ct. Vaikams 25 ct.

HAMILTONE TIK VIENAS SEANSAS 7 VAL. V.

BROLIAI MOTUZAI RENGĖJAI.

HAMILTON

VISUOTINĖ B-NĖS NARIŲ

susirinkimą, sušauktą lapkričio 15 d., tenka laikyti vienu iš geriausių iki šiol praėjusių ne tik gausiu dalyvavimu (per 160 asmenų), bet taip pat dar nia darbo nuotaika.

Susirinkimą atidarė pirm. J. Kšivickis, pasiūlydamas (laiko taupumo sumetimais) pirmininkauti J. Valevičiui ir sekr. O. Čerškutę. Susirinkusieji plovimu sutiko su kandidatais, Sekret. St. Dalius skaito pereinamojo susirinkimo protokolą, kuris priimamas be jokių pataisų. Toliau, B-nės pirmininkas padarė labai „šykščią“ valdybos nuveiktų darbų apžvalgą. Iždininkas Vl. Antanaitis — kasos stovį ir svarbesnes išlaidas. Pasirodo, kad iki lapkričio mėn. 15 d. valdyba turėjo 7.907,84 dol. pajamų ir 7.325,48 dol. išlaidų. Kasos saldo yra 582,36 dol. Pasirodo, kad yra įgytas ir šio toks turtas: rašomoji mašinėlė, šapirografas, kotai vėliavoms ir kt. Be abejo, didžiausias pajamų „šaltinis“ — tai surengtoji Lietuvių Diena.

T. Fondo sk. vedėjas St. Bakšys su labai kruopščiai padarytu pranešimu, supažindina su skyriaus veikla. Pagrindinis T. Fondo tikslas, lėšų telkimas laisvės kovai, Hamiltono sk. pastatė pirmoje vietoje Kanadoje: iki lapkričio mėn. 15 d. turėta 2.816,29 dol. pajamų ir centrui yra pasiūta 1.171 dol. Kasos saldo rodo 990,78 dol. Iš viso, nuo skyriaus įsikūrimo (1951 m. gegužės mėn. iki 1953 lapkričio

mėn.) T. Fondo Atst. Kanadoje yra pasiūta 4.745,37 dol. Šalpos Fondo pranešimą darė J. Giedraitis. Šis komitetas, sudarytas tik šį pavasarį, jau spėjo nuvartyti gražų darbo barą, išsiųsdamas į Vokietiją, ar sušeldamas vietoje patekusius į vargą lietuvius finansiniai 595,21 dol. suma. Taip, pat, Šalpos Fondo vedėjas pranešė, kad nuo lapkričio mėn. 16 d. iki gruodžio mėn. 21 d. bus pravesta Hamiltone pinigų ir rūbų rinkliava, prašydama visų hamiltoniečių neatsisakyti nuo aukavimo.

16 Vasario gimnazijai remti komisija tai jauniausia B-nės „dukra“. Tačiau ir ji gali džiaugtis naujai suorganizuotais 3 rėmėjų būreliais (anksčiau veikė dar 2) ir pinigine parama 267,26 dol.).

Bendrai paėmus, čia išvardintos valdybos (B-nės, Šalpos Fondo, T. Fondo, 16 Vasario gimn.) jos turėjo šiemet 11.681,92 dol. pajamų ir 10.073,46 dol. išlaidų. Gryną pinigų kasoje yra 1.608,46. Revizijos komisijos sustatytą aktą perskaitė K. Norkus. Visos knygos, kaip ir kasos, taip gaunamų ir siunčiamų raštų, rasta pilnoje tvarkoje. Perėjus prie naujosios valdybos rinkimų klausimo, pasisakyta už pernai metų tvarką, išstatant kandidatus sąrašais. Tokiu būdu, teko išrinkti balsavimo komisiją, į kurią įėjo: E. Sudikas, A. Šukaitis, Vainauskas, J. Kazlauskienė, J. Pleinys, Juozokas. Čia taip pat

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiąsias rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (iširimus), išiuvame sagas ir pan. Kiekvieną or derį paimame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis,
J. Kriaučiūnas,
A. Majauskas.

NAUJAI ATIDARYTA ESTŲ KEPYKLA
rekomenduoja visiems pabaltiečiams skanią
Ruginę JUODĄ ir BALTĄ DUONĄ, TORTUS, ir
ĮVAIRIUS SKANĖSTUS.
Hamilton, 183 Ottawa N., kamp. Cannon. Tel. 4-6757.
Įgaliojimas Baltic Bread priima taip pat ir užsakymus
tortams.
Mes kalbame vokiškai ir rusiškai.
Sav. A. Maalstein.

buvo iškilęs klausimas ir taip vad. naujų kanadiečių įtraukimas į valdybą.

Nagrinėta ir Lietuvių Namų Hamiltone statymo reikalai. Iš samų pranešimą tuo reikalu padarė Krašto Valdybos atstovas J. Strazdas, nušviesdamas jų reikšmę mūsų tremties gyvenime. Nutarta LN reikalui pasisakyti hamiltoniečiams valdybos balsavimo lapeliuose, įrašant į atitinkamą grai „taip“ arba „ne“.

Iškelta ir parapijos salės klausimas, tačiau užakcentavus, kad tai yra parapijos, o ne B-nės valdybos reikalas, šis klausimas paliktas.

Po visuotino susirinkimo buvo parodyti trys kultūriniai filmai.

Hamiltono Centrinė bibliotekai

be jau anksčiau įteiktų 11 knygų anglų kalba apie Lietuvą, B-nės valdyba užsakė ir visus Lietuvių Enciklopedijos tomus, išsiųsdama už 2 pirmuosius tomus pinigų.

Ar nevertėtų pagalvoti ir apie grožinę literatūrą?

„Keturių metų amžiaus ir kalba keturiomis kalbomis“ — tokią antraštę uždėjo „The Hamilton Spectator“ dienraštis lapkričio 16 d.

Pasirodo, kad ši lingvistė, Janina Pašukonytė gyvena Kitchner (netoli Hamiltono) ir kalba laisvai lietuviškai, anglų, lenkiškai ir ukrainietiskai.

Kaip rašo laikraštis, anglų kalbą ji išmoko žaizdama su vaikais, o jos žinojimas prilygsta beveik 10 m. mokyklinio amžiaus vaikui! Lenkų ir ukrainiečių kalbas 4 m. Janina išmoko iš tuose pačiuose namuose gyvenančių lenkų ir ukrainiečių tautybės asmenų. Ka dangi jos tėvai yra lietuviai, ji kalba ir lietuviškai, nors jau gimusi Kitchener (ar jau taip nuostabu — Kbr.).

Laikraštis pažymi, kad ji

TILLSONBURG - DELHI, Ont.

AUTO KATASTROFOJ ŽUVO LIETUVIS.

Lapkričio 16 d. 8 val. ryto, apie 3 mylios į rytus nuo Delhi, 3-čiame kelyje, auto katastrofoje žuvo Amerikos lietuvis, Povilas Paškevičius. Tą rytą buvo labai tirštas rūkas ir a. a. P. Paškevičius, lenkdamas transportinį sunkvežimį, susidūrė su iš priekio ateinančiu kitu tokiu pat sunkvežimiu ir tapo vietoje užmuštas. Jo lavoną buvo pašarvotas Delhi funeral home iki atsišaukė iš Amerikos giminės. Lapkr. 18 d. atvyko velionio pubrolis Vytautas Paškevičius ir Balys Sorkenis, kurie atlikę formalu

BRONIUS AMBAKAS
SPECIALISTAS IŠ EUROPOS
BLOKSŲ — BRIKSŲ — PLYTELIŲ
dėjime

MALONIAI PATARNAUS TAMSTOMS.
Vakara 3867 Henri Julien St., Montreal. LA 9460.
KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7582A, RUE EDOUARD, VILLE LASALLE TR 7412.

SUPERIOR REAL ESTATE Co.

Gerard Cool Alcide Blais,
4337 Verdun A., Verdun 29—4ieme Av., Ville Lasalle.
YO 3323 TR. 7849.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ
JŲSŲ PATARNAVIMUI
PRAŠOME APLANKYTI
7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).
Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

HAMILTONE PASKUTINIAI ŠOKIAI PRIEŠ
KALEDAS!

Š. m. lapkričio m. 28 d., šeštadienį, parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., Priešadventinio Sezono Uždarymo Proga rengiamas

LINKSMAS ŠOKIŲ VAKARAS

su įdomia programa.

Šokiams gros Benny Ferri orkestras. Pelnas skiriamas Vasario 16-tos Gimnazijai. Visus Hamiltoniečius ir apylinkių lietuvius kviečiame skaitlingai atsilankyti ir tuo paremti besimokančių mūsų jaunimą Vokietijoje. Pradžia 7 val. vak. Iėjimas 1 dol., moksleiv. 50 c

Gimnazijai Remti Komitetas, Hamiltone.

WINDSOR

GRAZIAI PRAEJO KARIUOMENĖS ŠVENTĖ.

Apylinkės Valdyba lapkričio mėn. 14 d. suruošė subvymą, kurio laike padarytas ir kariuomenės šventės paminėjimas. Programoj buvo: paskaita, meninė dalis, šokiai ir vaizės.

Tai diena pritaikyta paskaitą skaitė gen. štab. pulk. Šepety. Detroito meno kolektyvas, vadovaujamas Z. Arlauskaitės - Mikšienės, suvaidino Juozo Grušo 4-rių veiksmų dramą „Tėvas“.

Veikalas gyvenimiškas, pamokantis. Nors kolektyvas ir vadinasi scenos mėgėjų būreliu, bet suvaidino, kaip tikri aktoriai. Ypač turėjo progos savo gabumus parodyti: tėvas, kurį vaidino K. Gričius, kaimynas, kurį vaidino H. Dūda. Taip pat labai vykusiai roles atliko V. Zebertavičius, D. Ravevičiūtė, V. Banytė, A. Iljasevičius ir V. Pajaujytė.

Meno kolektyvą sudaro: Z. Arlauskaitė (režisorė ir vadovė), K. Gričius, V. Banytė, V. Zebertavičius, A. Iljasevičius, V. Pajaujytė, H. Dūda, L. Heiningas, I. Laurinavičienė, J. Janeckas, P. Heiningienė, J. Pilka ir S. Garliauskas.

Mes windsoriečiai turėjome progos nutolti nuo kasdieninių reikalų, prisiminti savo kariuomenę. Malonu buvo ir pasisvečiuoti su mieliais kaimynais detroitiečiais. Už tai, Petras Petraitis Apylinkės Valdybos ir susirinkusiųjų vardu pasveikino ir po programos, nuoširdžiai padėkojo. Be to, įteiktos gėlės ir suruoštos vaizės.

ANTIKOMUNISTINĖ DEMONSTRACIJA.

Kaip jau buvo skelbta, lapkričio 29 d. Windsore visų rusų užgrobtų tautų protesto ir maldos diena. Ją organizuoja visų pavergtų tautų dviasikių ir tautinės organizacijos. Programą sudarys pamaldos, eisenos, kalbos ir meninė dalis.

RAŠTINĖ. TR 6025 5 — 6th Ave, VILLE LASALLE.

J.R. RIENDEAU

KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ KASIMAI

Specialybė: kanalizacija ir vandentiekis.
Mechanizuotos kasimo priemonės, kompresorius.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ZUKAS ANTANAS

408—8-th Ave, Ville Lasalle, Que. TR 4321
Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Duodame ir kreditan

PARAMOUNT JEWELLERS

363 ST. CATHERINE St. W. netoli Bleury HA 0888

78 SAVAITĖS IŠSIMOKĖJIMUI
be nuosimčių

Plačiai išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGA

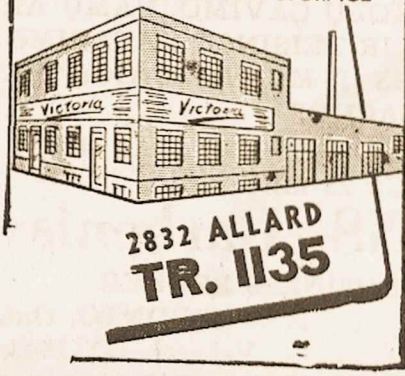
Šviesiai melsvi deimantai
Mokame augščiausias kainas
už seną auksą ir deimantus.

EKSPERTŲ GARANTUOTAS
LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

VICTORIA
CLEANERS
& DYERS Co.

EXPERT CLEANING & DYEING
SERVICE FOR CLOTHES AND
HOUSE FURNISHINGS OF
ALL DESCRIPTIONS
MINOR REPAIRS.
RUGS AND CHESTERFIELDS
CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP
AND DELIVERY
FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD
TR. 1135

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

DĖMESIO!

LIETUVOS VAIZDAI

BROLIŲ MOTUŽŲ

SPALVOTAME FILME

DĖMESIO!

Gražūs Lietuvos vaizdai, kurie niekuomet nepasens ir amžinai pasiliks gyvi mūsų širdyse,
BUS RODOMI š. m. gruodžio m. 5 ir 6 d. Toronto Liet. Namuose (235 Ossington St.) SEANSŲ PRADŽIA: Šeštadienį 3 val., 6 val. ir 8.30 val. pp. Sekmadienį, 3 val.
Gerb. Toronto visuomenė, dėl aprėžto vietų skaičiaus, yra prašoma bilietais pasirūpinti iš anksto. Įžanga: \$1.00; Iš anksto nusipirkus-\$0.75; vaikams \$0.25.

Bilietai gaunami T. L. N. raštinėje 6—9 val. vakaro.

BR. MOTUŽAI RENGĖJAI.

MONTREAL

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

AV klebonas kun. J. Kubilius atlaikė specialias Kariuomenės šventės su pamokslu pri taikytas pamaldas, kurių metu bažnyčioje buvo ir vėliavos.

Po piet McGee salė buvo pilna žmonių. Lituanikos orkestras padarė akademijos įžangą. Apyl. v-bos pirm. inž. L. Balsys atidarė minėjimą ir pakvietė tarti žodį Lietuvos Kūrėjų - Savanorių Montrealio skyr. pirm. L. Balzarą, kuris trumpai suminėjo Lietuvos kariuomenės reikšmę, svarbą ir pakvietė susirinkusius susikaupimo minutę pagerbti visus kritusius ir kenčiančius už Lietuvos laisvę.

Sekamai pulk. Pranas Saladzius plačiau papasakojo savo prisiminimų iš carinės Rusijos laikų, kurių jis negali užmiršti. Upa du momentus jis išryškino: Užpaliuose caro žandarai, pasigavę lietuvių socialistą Namajuską, varėsi gatve ir kapojo bizūnais; pačiam Saladziui, kuris stodamas į mokytojų seminariją pareikalavo, kad jo pavardė būtų teisingai lietuviškai rašoma, neįskreipta, teko už tai nukentėti, nes tai buvo įrašyta į „poslužnoj spisok“ — tarnybinius lapus ir Rusijos laikais jam visur buvo kliūtimi, nes jis buvo laikomas „neblagonadioz-“.

IŠNUOMOJAMAS kambarys vedusių porai, arba viengungiams, su teise naudotis virtuve, tarp Pine Ave ir Sherbrooke, 3674 Drole St. Teirautis vakarais po 6 val. vakaro.

FARMA parduodama arba išnuomojama: 100 akrų, elektrižuota, ūkiškos mašinos, tvartas, klonas. Vasarnamis ir žiemos butas — abudu su baldais. 38 mylios nuo Montrealio. 3518 Colonial, Montreal. Tel.: LA 9576.

PARDUODAMA GERŲ NAMŲ MONTREALIO VAKARŲ RAJONUOSE, PARK EXTENSION ir ROSEMOUNT. PRIEINAMOS KAINOS, GEROS SĄLYGOS. TEIRAUTIS VAKARAIŠ TEL. DU 1—1934.

Dr. J. ŠEGAMOGAS CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA office 4906 Wellington VERDUN. Tel. YO 3611. val.: 11—12, 2—4, 6—9, šeštadieniais 11—1 arba pagal susitarimą. namų 1038 Osborne Av. VERDUN. Tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS **Dr. J. MALIŠKA** priima: 9 a. m. — 10 p. m. 5303 Verdun A., Verdun, Telef.: TR 4547.

NOSIES, GERKLĖS IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS **Dr. R. CHARLAND** 956 Sherbrooke E. Tel.: FR 7684, EX 8822.

Dr. E. Andrukaitis 956 Sherbrooke E. Tel. CH. 7236

nu“. Taigi svetimieji, laikydami okupuotą Lietuvą, visą laiką persekiojo lietuvius. Tas pat pasikartojo ir komunistams 1940 metais užėmus Lietuvą. Tas kartoja ir dabar. Todėl yra aišku, kad tikrai dėka nepriklausomybės, Lietuva galėjo žengti ir laisvesnį ir laiminęsnį gyvenimą ir galėjo sparčiai žengti pirmyn visose gyvenimo srityse. O kad Lietuva galėjo atkurti laisvę ir nepriklausomą gyvenimą, tai dėka kariuomenės, be kurios nei tautos laisvės, nei Lietuvos nepriklausomybės nebūtų buvę.

P. Saladzius šaukiasi ir lietuvių tėvus, kad jie vaikams paliktų tvirtus lietuviškos testamentus, o į jaunimo jausmus jis šaukiasi ir ragina atsiminti, kad ateis valanda, kada visiems teks stoti į kovą už Lietuvos laisvės atkūrimą, nes be kovos niekas neduos laisvės.

Pulk. Saladzius pabrėžia, kad jis pats ir visi lietuviai karininkai yra pacifistai. Deja, ne stinga agresorių, nuo kurių visą laiką lietuviams tenka gintis. Apsigynimui ir teisybei viešpatauti Lietuvai ir reikalinga buvo kariuomenė. Ji ir ateityje bus reikalinga.

Po pranešimo sekė pertrauka ir meninė dalis. Akt. L. Barauskas paskaitė Krėvės „Arą“. J. Kibirkščio vedama tautinių šokių grupė pašoko kelis šokius. Verta pastebėti, kad grupė atrodo labai gerai. Aštuonias poras sudaro jau Montrealy priaugę jaunimas, kuriam dar nesunkiu ir pašokti neti ir pabėgioti, — todėl ir reikalingus tempus vedėjas gal išvystyti. Būtų gerai, kad grupė nepasigalėtų treniruotė, kad judesiai būtų lengvesni ir įvairresni. Bendrai gi — grupė ir jos šokiai daro gerą įspūdį.

Muziko A. Piešinys vedamas dvigubas kvartetas dar vos spėjęs susiformuoti ir dar visai jaunas meno srityje. Kvartetas išpildė kelias dainas.

Pertraukos metu grojo taip pat Lituanikos orkestras, kurio atskiri, daugiau surepetuoti numeriai, darė gerą įspūdį. Visą meninę dalį tvarkė p. Kęsgaila.

Po šių iškilnių, pas pp. J. ir B. Lukoševičius svečiui pagerbti buvo dar vakarieni, kurios metu taip pat daug kas aiškintasi ir galų gale svečias išlydėtas kelionėn.

KUN. A. VILKAITIS, lapkričio 19 d. persikėlė gyventi į Philadelphia. Iš tremties čionai pirmiausiai atvyko drauge su savo pažįstamais žmonėmis. Buvo mylimas ir gerbiamas ne tik naujai atvykusių, bet ir anksčiau gyvenusių lietuvių.

Išleistuvių vakarienę lapkričio 17 d. jam suruošė Arlauskų šeima, kurioje dalyvavo 6 kunigai. Kad Augščiausias su teiktų sveikatą ir gerą gyvenimą.

IŠNUOMOJAMAS 3 KAMB. butas nuo gruodžio pradžios. Teirautis HE 3119.

IŠNUOMOJAMAS BUTAS 4 kambariai ir virtuvė, su visais patogumais: 176—8 Ave, Ville Lasalle, telef. TR 6752.

Turiu pardavimui „SINGER“ siuvas masinas — kojine stalinę, abi elektrinės, vartotos, bet labai gerai stovy. Teirautis po 6 val. vak. HE 5935.

PARDUODAMAS penkių kambarių namas Ville Jacques Cartier. Kaina 4.500 dol. Kreiptis RA 2-6152.

DĖMESIO!

VIENINTELĖ PROGA!

Toronto, Hamiltono ir visų apylinkių lietuviams pranešama, kad ši sekmadienį, lapkričio 29 dieną, lygiai 3 valandą po pietų, Lenkų salėje — Cleremount 62 nr.

MONTREALIO LIETUVIŲ DRAMOS TEATRAS duoda vienintelį LKF premijuotos Antano Škėmos trijų veiksmų dramos spektaklį

PABUDIMAS

REŽISUOJANT AUTORIUI.

Vaidina: Birutė Pūkelevičiūtė, Juozas Akstinas, Leonas Barauskas, Algimantas Dikinis ir K. Veselka. Dekoracijos dailininko J. Akstino.

Pakvietimai gaunami: Tulpėje, Lietuvių Namų raštinėje ir spektaklio dieną nuo 2 valandos salės kasoje, prie įėjimo.

Spektaklis tikrai suaugusiems!

Maloniai prašome visus suaugusius tautiečius atsilankyti.

Toronto Lietuvių Namai.

Š. m. lapkričio 28 d. šeštadienį Sajunga „Verslas“ ruošia Toronto Lietuvių Namuose

POBŪVĮ — ALUTĮ

Maloniai kviečiame atsilankyti. Pradžią 8 val. vak. „Verslo“ S-gos V-ba.

PASKAITA APIE MAŽĄJĄ LIETUVĄ

Aktualėjant Lietuvos vakarių sienų problemoms, Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos Montrealio skyrius ruošia paskaitą apie Mažąją Lietuvą, su šviesos paveikslais. Paskaita bus gruodžio 6 dieną, 4 val., Aušros Vartų parapijos salėje, 377 Willibrord. Bus rodomi keli šimtai šviesos vaizdų iš M. Lietuvos istorijos, nepriklausomos Lietuvos laikotarpio, nacių okupacijos ir apie dabartinę mažlietuvių kovą prieš šimtmetinius germanizatorius ir jų kėlus. Paskaitą skaitys Montrealio skyriaus pirmininkas A. Lymanas. Bus renkamos laisvos aukos, kurių pelnas bus paskirtas Maž. Lietuvos Tarybai politinei kovai remti.

Montrealio visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti. MLBD Montrealio Skyriaus Valdyba.

IŠVYKSTA KONCERTUOTI Į ROCHESTERĮ.

Operos solistė E. Kardelienė, Rochesterio lietuvių kviečiama, ši ketvirtadienį išvyksta koncertuoti į Rochesterį, N. Y., U.S.A., kur ateinantį šeštadienį, lapkričio 28 dieną turės koncertą, dalyvaujant rašytojui Jurgiui Jankui ir muzikui Zenonui Nomeikai.

IŠVYKSTA Į ČIKAGĄ.

Amerikos lietuvių kongreso proga į Čikagą išvyksta rašytojas, diplomatas ir advokatas bei Montrealy žinomas visuomenininkas Jonas Žmuidzinis ir ten žada išbūti keliolika dienų.

METINĖ VAKARIENĖ

ruošia Šv. Onos Pašalpinė draugija, šeštadienį, lapkričio 28 d., DLK Vytauto Klubu Svetainėje, 2159 St. Catharine St. East, 7 val. v. Patyrusios šeiminkės ruošia skanių kalakutų vakarienę, prie to bus ir įvairiausių gėrimų.

Prašoma vaikų nevesti, nes išėjo naujas valdžios įstatymas, kuris uždraudė vaikams dalyvauti tokiuose pobūviuose. Įžanga :1,50 dol.

GRAŽUS JUBILĖJUS

Šv. Onos d-jos pirmininkė ir jos vyras ponai Girduškai susilaukė 40 vedybinio gyvenimo sukaktuvių, kurios praėjusį šeštadienį DLK Vytauto klubo patalpose buvo iškilmingai paminėtos, dalyvaujant apie 200 asmenų. Sukaktuviniškai buvo gražiai sutikti, pasveikinti, apdovanoti ir palinkėti ilgiausių metų.

Prieš savaitę taip pat buvo pagerbti pp. Nakai, susilaukę

TORONTIEČIŲ ŽINIAI.

Apie kariuomenės šventės minėjimą pranešimą gavome trečiadienį, todėl negalėjome įdėti, nes laikraštis išeina antradienio vakarą.

Maloniai prašome žinias patiekti ligi antradienio 3 val. po pietų. Išimtiniais atsitikimais — dar ir vėliau.

Skubinant prašome pasinauti specialaus siuntimo būdu (Special delivery), kas, siunčiant lėktuvu, atsieina 17 centų, arba — telefonu. Pigesnis telefono tarifas po 6 v. vakaro, arba — telegrama. Telegamas galima siųsti lietuvių kalba; telegramos Kanadoje siunčiamos labai pigiai (di dele telegrama 50—70 centų) ir jas paštui lengva perduoti telefonu, nereikia eiti pašto į taigon.

KARIUOMENĖS MINĖJIMAS

įvyko sekmadienį 3 val. College — Dovercourt kino salėje. Salė gana didelė ir šiemet labai skaitlingai tautiečiai dalyvavo, (nemažiau tūkstanties).

Minėjimą atidarė Apyl. Pirmininkas p. J. Beržinskis. Po susikaupimo minutės ir gedulingo maršo, PLB KV Pirm. J. Matulionis kalbėjo apie kariuomenės reikalingumą.

Po to buvo meninė dalis, kurią išpildė smuikininkas St. Kairys ir Toronto vyrų choras pri tariant Trimito orkestrui.

Apyl. Pirm. p. Beržinskui paprašius aukoti pinigų Kerseno rezoliucijos pravedimui, buvo surinkta apie 150 dol. L.

SV. JONO BAŽNYČIOS

praplėtimo išoriniai darbai eina prie galo. Baigiamas uždengti stogas, taip, kad liks vidaus darbai, kurių netrukus atmosferinės sąlygos.

15 metų vedybinių sukaktuvių. Jų pagerbtuvėse dalyvavo apie 120 asmenų. Sukaktuviniškai, p. Vilkelenės ir pp. Leleckų iniciatyva, buvo gražiai apdovanoti ir pasveikinti.

BIRUTĖS VAITKŪNAITĖS

Ritminės Mankštos ir modernaus šokio studija ruošia pirmąjį mokinių pasiradymą gruodžio 6 d. D'Arcy Mc. Gee salėje, 220 Pine Ave. W. 3.30 po pietų. Programoje pavyzdinė pamoka ir grupiniai šokiai.

ANGLŲ KALBOS KURSAI PRADEKANTIESIEMS

lapkričio 30 dieną 7 val. vakaro Y. M. C. A. patalpose, 5550 Park Ave, pradedami ir bus tęsiami pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro. Informuotis telefonu DO4639.

TORONTO

KLB TORONTO APYLINKĖS RINKIMINĖS KOMISIJA JOS PRANEŠIMAS

Apylinkės Rinkiminė Komisija seklbia kandidatams į Ap. Valdybą ir Kontrolės Komisiją išstatyti tvarką:

1. Apylinkės Valdybon renkami 7, o Kontrolės Komisijon 3 nariai.

2. Apylinkės Valdybon siūlomų kandidatų viename sąrašė negali būti daugiau kaip 7 asmenys ir Kontrolės Komisijon nedaugiau 3 viename sąrašė.

3. Sąrašai surašomi sekančia tvarka. a) eilės numeris, b) kandidato pavardė, c) vardas, d) gimimo data, e) profesija, f) adresas. Toliau seka kandidatus pasiūliusių 15 ar daugiau pilnateisių lietuvių sąrašas, kuriame pažymima: a) eilės numeris, b) siūlytojo pavardė, c) vardas, d) gimimo data, e) adresas, f) siūlytojo savarankus parašas.

4. Tas pats kandidatų siūlytojas gali pasirašyti viename Apylinkos Valdybos ir viename Kontrolės Komisijos kandidatų sąrašė.

5. Kandidatus siūlo 15-kos pilnateisių lietuvių grupė.

6. Kandidatų sąrašai, kartu su siūlomų kandidatų raštiniais sutikimais būti renkami, turi būti įteikti arba atsiųsti paštu Toronto Apylinkės Rinkiminės Komisijos Pirmininkui p. J. R. Simanavičiui, 77 Salem Ave. Toronto.

Dr. K. ŽYMANTIENĖ.

GYDYTOJA-CHIRURGĖ

Kampus Bloor ir Brock Av. (Įėjimas iš 613 Brock Av.)

Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p.p., šeštadienį nuo 11—3 v. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.

Telefonas OL 6851

Tel. OL 1274, ne vėliau kaip iki 1953 metų gruodžio mėn. 15 dienos.

7. Kandidatai ir siūlytojai kandidatų negali būti jaunesni kaip 18 metų.

8. Apylinkės Valdyba ir Kontrolės Komisija bus renkama vieniems metams.

9. Rinkimai į Apylinkės Valdybą ir Kontrolės Komisiją įvyks 1954 metais sausio m. 17 dieną.

KLB Toronto Apylinkės Rinkiminė Komisija.

PAMALDOS EVANGELIKAMS LIUTERONIMS

Toronte, Šv. Andriaus liuteronių bažnyčioj, Carlton & Jarvis gt. kampe, lapkričio 29 d. 2 val. Sekmadienio mokykla prasideda 1,45 val. Po pamaičių, 3,30 val., bažnyčios salėj įvyks Advento šventė, kurią ruošia Moterų Ratelis.

Kun. Dr. M. Kavolis.

Raštinė: OLiver 4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W. Toronto 4. į rytus nuo Dufferin St.

Dr. A. VALADKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

1081 Bloor St. W.-Toronto

priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2-4 pp. ir 6,30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

Margis Vaisinė

JONAS V. MARGIS — VAISTININKAS
19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W.) Toronto.
Receptams naujiems ar seniems—tik paskambink ar parašyk—mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visa me mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devyneris, ramunėlių, Celsijaus termometrų, (foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odekolo, vitaminų ir tt.
Telefonas MU 9543.
Valandos 9 a. m — 9 p. m.

VIENYBĖJE — GALYBĖ.

TAUPYK

LIETUVIŠKAME KREDITO KOOPERATYVE

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos.

Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. KE 3027.

JONAS J. JUŠKAITIS

Vienintelis lietuvių kilmės Kanados pilietis, baigęs išklautyti visą teisių kursą Toronto Universiteto Juridiniame Fakultete.

932 Dundas W., Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

(Iš tolimesnių vietovių galima kreiptis laiškais).

PIRMOJI LIETUVIŲ

Real Estate Istaiga

TORONTE.

NUOSAVYBĖS ARBA BIZNIO PIRKIMO AR PARDAVIMO REIKALAIŠ, PASKOLŲ GAVIMO, NAMŲ AR BIZNIO APKAINAVIMO IR TEISINGO PATARIMO REIKALAIŠ KREIPKITES Į MŪSŲ ĮSTAIGĄ BE OBLIGACIJOS.

ESU TORONTO Miesto GYVENTOJAS PER PASKUTINIUS 25 METUS.

AL GARBENS - Garbenis

REAL ESATE and BUSINESS BROKER

1486 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont. Telefonas LO 2738. Vakarais HY 1543.